

Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany
přírody a krajiny dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb.

**Kácení dřevin v lokalitě k. ú. Závada nad
Olší, p. č. 873 v žkm 287,000 – 287,700**

Martina Fialová

srpen 2019

Zpracovatel:

EXprojekt s.r.o.

Herspická 758/13

619 00 Brno

Mgr. Martina Fialová, Ph.D.

-- autorizovaná osoba ke zpracování biologického hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění – rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č. j.

75966/ENV/10, 4901/610/10 ze dne 7. 10. 2010 (prodloužení č. j. 13802/ENV/15/850/610/15 ze dne 5. 8. 2015), platnost autorizace do 7. 10. 2020

- autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (Natura 2000) – rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č. j.

77466/ENV/10-2360/630/10 ze dne 9. 9. 2010 (prodloužení č. j. 52174/ENV/15/2452/630/15 ze dne 3. 8. 2015)

- absolventka programu Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz (České vysoké učení technické v Praze, NO-2012-10-04, ze dne 16. 5. 2012)

Fialová

srpen 2019

Mgr. Martina Fialová, Ph.D.

Obsah:

1. ÚVOD	3
2. ÚDAJE O ZÁMĚRU	4
3. ÚDAJE O STAVU PŘÍRODY A KRAJINY V DOTČENÉM ÚZEMÍ	7
3.1 METODIKA TERÉNNÍCH PRŮZKUMŮ	7
3.2 POPIS SOUČASNÉHO STAVU PŘÍRODY A KRAJINY	8
3.3 IDENTIFIKACE A CHARAKTERISTIKA CHRÁNĚNÝCH ZÁJMŮ, KTERÉ BUDOU ZÁSAHEM OVLIVNĚNY	33
3.4 ÚDAJE O PROVEDENÝCH KONZULTACÍCH	38
4. HODNOCENÍ VLIVU ZÁSAHU	39
4.1 ZHODNOCENÍ DOSTATEČNOSTI PODKLADŮ	39
4.2 IDENTIFIKACE A POPIS PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ	39
4.3 VYHODNOCENÍ OČEKÁVANÝCH VLIVŮ	40
4.4 VYHODNOCENÍ VARIANT	47
4.5 NÁVRH OPATŘENÍ K VYLOUČENÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ NEGATIVNÍHO VLIVU	47
4.6 POROVNÁNÍ MÍRY NEGATIVNÍHO VLIVU ZÁSAHU BEZ REALIZACE ZMÍRŇUJÍCÍCH OPATŘENÍ	49
4.7 ZÁVĚR HODNOCENÍ	51
5. LITERATURA	52

1. ÚVOD

Tento dokument se zabývá vyhodnocením vlivu záměru „Kácení dřevin v lokalitě k. ú. Závada nad Olší, p. č. 873 v žkm 287,000 – 287,700“ na zájmy chráněné zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, podle § 67. Cílem tohoto hodnocení je posoudit předpokládané přímé i nepřímé vlivy záměru na obecně nebo zvláště chráněné části přírody (vymezené zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění) a to v celém průběhu zamýšleného zásahu. Součástí hodnocení je rovněž návrh opatření k vyloučení nebo alespoň zmírnění negativních vlivů plánovaného záměru. Hodnocení dle § 67 zákona 114/1992 Sb., v platném znění, je zpracováno na základě výzvy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 24. 1. 2019 (č. j. MSK 14437/2019).

Kácení dřevin na pozemku p. č. 873 v k. ú. Závada nad Olší, který je drážním pozemkem, bylo za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy a plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze postupně oznámeno ve dnech 26. 9., 29. 9., 19. 10. a 8. 11. 2018 příslušnému orgánu ochrany přírody, kterým je Odbor stavební a životního prostředí Magistrátu města Karviná. Na základě oznámení bylo ve dnech 16. 10. a 1. 11. 2018 provedeno místní šetření OŽP Magistrátu města Karviné. Celkově byl vznesen požadavek na kácení 930 kusů dřevin a 32 200 m² zapojených porostů, neboť dřeviny svým vzrůstem, zdravotním stavem, stářím, nakloněním a dopadovou vzdáleností ohrožují drážní dopravu.

Kácení dřevin začalo zhruba v polovině listopadu 2018 v sousedním katastru Koukolná a postupovalo dále. Dne 3. 1. 2019 vydala Česká inspekce životního prostředí upozornění na možný konflikt se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a výzvu k respektování rozhodnutí č. j. 1839/500/14 52919/ENV/14 (č. j. ČIŽP/49/2019/91). ČIŽP upozornila na výskyt zvláště chráněných druhů živočichů na pozemku č. p. 873 v k. ú. Závada nad Olší a potřebu udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Na základě uvedeného upozornění byly práce na kácení dřevin pozastaveny.

Zástupci SŽDC, s.o. požádali Krajský úřad Moravskoslezského kraje o udělení výjimky. Dne 24. 1. 2019 vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje výzvu k doplnění žádosti o udělení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Krajský úřad Moravskoslezského kraje zástupce SŽDC, s.o. vyzval mj. k doložení hodnocení vlivu zamýšleného záměru na zájmy chráněné podle části páté zákona o ochraně přírody a krajiny ve smyslu ust. § 67 téhož zákona, a to ve lhůtě do 60 dnů po obdržení výzvy. V březnu 2019 bylo zpracováno výše uvedené hodnocení, které bylo na doporučení ze strany pracovníků KÚMK následně rozšířeno o zpracování letního aspektu území.

Dne 23. 7. 2019 vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodnutí (č. j. MSK 7792/2019) o povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) a e) zákona č. 114/1992 Sb., v platném

znění, ze zákazu daného ustanovením § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů.

2. ÚDAJE O ZÁMĚRU

Název: „Kácení dřevin v lokalitě k. ú. Závada nad Olší, p. č. 873 v žkm 287,000 – 287,700“

Investor: Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1
IČ: 70994234
SŽDC Oblastní ředitelství Ostrava
Muglinovská 1038/5, 702 00, Ostrava Přívoz

Umístění: Stát: Česká republika
Kraj: Moravskoslezský
ORP: Karviná
Katastrální území: Závada nad Olší

Popis záměru

Posuzovaný záměr zahrnuje kácení dřevin mimo les, na pozemku p. č. 873 v k. ú. Závada nad Olší, v okolí drážních km 287,000 – 287,700. Kácení je plánováno za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy a zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze. Celková délka hodnoceného území činí cca 1 km a zahrnuje úsek železnice mezi drážními km 286,7 – 287,7, od rozdělení železnice ve směru na Dětmarovice a Karvinou po železniční stanici Závada.

Původně bylo kácení plánováno na období vegetačního klidu na přelomu let 2018/2019. Část pozemku již byla vykácena, po upozornění ČIŽP byly práce přerušeny. Kácení je nově plánováno na období vegetačního klidu přelomu let 2019/2020.

Vstupy

Záměr je situován dle katastru nemovitostí na pozemku ostatní plocha, se způsobem využití dráha. Hospodařícím subjektem je Správa železniční dopravní cesty, státní organizace. V souvislosti s realizací kácení nejsou vzneseny požadavky na trvalé či dočasné zábory zemědělského půdního fondu (ZPF) či pozemků určených k plnění funkce lesa (PUPFL).

Kácení dřevin neklade nároky na spotřebu vody.

Vzhledem k charakteru záměru, kterým je kácení dřevin, nejsou požadovány nároky na surovinové zdroje.

Kácení dřevin nenárokuje spotřebu elektrické energie.

Dopravní nároky posuzovaného záměru jsou minimální. Neliší se od běžného provozu na okolních komunikacích.

Výstupy

Ovzduší

Kácením dřevin nedojde k ovlivnění kvality ovzduší.

Odpadní vody

Během kácení dřevin nebudou produkovány odpadní vody.

Odpady

Během kácení dřevin mohou vznikat odpady spojené s přítomností pracovníků a odpady vznikající v souvislosti s použitými mechanismy a technologiemi. Množství takto vzniklých odpadů bude zcela zanedbatelné. Hlavní objem odpadů budou tvořit smýcené keře a dřeviny. S veškerými odpady bude nakládáno podle platné legislativy (zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech, v platném znění, vyhláška č. 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění, a vyhláška č. 93/2016 Sb., o Katalogu odpadů, v platném znění).

Hlukové poměry

Ke zhoršení hlukových poměrů v území dojde na omezenou dobu během vlastního kácení dřevin. Tento vliv však po ukončení činnosti odezní.

Přehled navržených variant a hlavních důvodů pro jejich zpracování

Kácení dřevin je navrženo pouze v jedné variantě, která zahrnuje smýcení dřevin rostoucích na pozemku p. č. 873 v k. ú. Závada nad Olší.

Popis technického a technologického řešení záměru

Kácení dřevin na pozemku bylo plánováno na období vegetačního klidu na přelomu let 2018/2019. Část pozemku v tomto období již byla vykácena, po upozornění ČIŽP byly práce přerušeny.

Pokáceny byly dřeviny od železničního přejezdu u žst. Závada nad Olší k drážnímu km 287,65 severně od železničního náspu. Dále byla pokácena část dřevin na ploše cca 250 m² u mostního objektu v blízkosti jižní části obce Závada. Na obou stranách náspu pak byly vykáceny dřeviny západně od křížení železnice s místní komunikací v drážním km cca 286,700.

Pokračování kácení dřevin je plánováno v období vegetačního klidu na přelomu let 2019/2020. Vzhledem k charakteru území, které je silně podmáčené, je nutné kácení provádět za mrazivého počasí, kdy dojde ke zmrznutí půdy i vodních ploch tak, aby byl umožněn přístup pracovníků a potřebné techniky a nedošlo k rozježdění plochy.

Plánováno je kácení a následné odstranění veškerých dřevin z uvedeného pozemku. Během kácení bude používána běžná technika, jako jsou ruční motorové pily. Dřeviny s nevhodným náklonem a rizikem pádu na železnici budou káceny pomocí navijáku. Všechny pokácené dřeviny budou z území odstraněny pomocí traktoru.

Pařezy budou ponechány na místě.

Harmonogram činností

Kácení dřevin proběhne v období vegetačního klidu na přelomu let 2019/2020, a to v závislosti na průběhu počasí.

3. ÚDAJE O STAVU PŘÍRODY A KRAJINY V DOTČENÉM ÚZEMÍ

3.1 Metodika terénních průzkumů

Přírodovědný průzkum byl proveden 28. 2. 2019, za slunného, bezvětřného počasí, bez sněhové pokrývky. V srpnu 2019 byly provedeny další průzkumy se zaměřením na letní aspekt. Zaměřeny byly na vyhodnocení charakteru a potenciálu území a výskyt zvláště chráněných, vzácných a ohrožených druhů.

Botanický průzkum byl zaměřen na charakteristiku území, výskyt vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů a také na výskyt invazních druhů rostlin. Průzkum byl prováděn pochůzkou. Zaznamenávány byly přítomné druhy, v případě složitější determinace byl použit Klíč ke květeně ČR (Kubát 2002). Prověřena byla Nálezová databáze ochrany přírody (© NDOP, AOPK ČR 2019). Využity byly informace o přítomnosti přírodních či přírodě blízkých biotopů (mapy.nature.cz). Mapování biotopů v území proběhlo v roce 2004, jeho aktualizace v roce 2012. Použité názvosloví vychází z publikace Danihelka et al. (2012), údaje o přítomnosti v Červených seznamech z publikace Grulich (2012). Názvosloví biotopů a vegetace respektuje Chytrého et al. (2010), resp. Chytrého et al. (2009).

Zoologický průzkum byl zaměřen zejména na saproxylofágní hmyz, obojživelníky, plazy, ptáky a savce. Pořízen byl záznam o přítomných druzích živočichů (přímé pozorování, pobytové znaky, akustické projevy, kadávery). Dále byl průzkum zaměřen na výskyt vzrostlých dřevin, které představují potenciál pro výskyt saproxylofágních druhů hmyzu. Sledována byla přítomnost hnízd a hnízdních dutin a dalších pobytových znaků jednotlivých druhů živočichů. Zoologický průzkum byl doplněn o údaje jednotlivých druhů z Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP)(© NDOP, AOPK ČR, 2019). Názvosloví živočichů respektuje aktuálně používanou systematiku. Krom NDOP byly využity i údaje z dalších odborných databází (avif.birds.cz, ceson.org). Informace k danému úseku byly také doplněny z pozdně letního průzkumu, který pro další záměr na dotčené trati provedl Laška (2018). Pro doplnění údajů a

vztahů v území byl v březnu 2019 kontaktován pracovník AOPK ČR a místní znalec Lukáš Nytra. V území probíhal během roku 2019 také chiropterologický průzkum (Czerník, 2019). Širší území, resp. biotopy ve vazbě na těleso železnice jsou zpracovatelce známy z předchozích průzkumů v minulých letech (Český Těšín – Dětmarovice, Český Těšín – Ostrava Kunčice).

3.2 Popis současného stavu přírody a krajiny

Posuzované území se nachází v rovinatém území severní Moravy, v blízkosti hranic s Polskem. Jedná se o zemědělsky využívanou krajinu. Významná je také vysoká zastavěnost širšího území od Ostravy až po Karvinou. Výraznou linii v území představuje řeka Olše a hraniční tok Petrůvka. Nezanedbatelná je přítomnost rozsáhlých vodních ploch, nejbližší se jedná o Karvinské rybníky se vzrostlými dřevinami na hrázích. Nejbližší k železnici se nachází rybník Větrov, ve vzdálenosti cca 400 m. Také těleso železnice zde tvoří významnou linii, v posuzovaném území je železnice vedena po náspu výšky cca 5 m. Územím protéká drobný vodní tok propojující rybník Větrov s řekou Olší. Násep železnice je doprovázen podmáčenými plochami s olšinami a porosty vrbových křovin. Rozsáhlejší porosty dřevin se rozkládají v nivě řeky Olše a také východně od Karvinských rybníků.

Geomorfologie

Z hlediska geomorfologického členění se lokalita nachází na území Západních Karpat, geomorfologického celku Ostravská pánev. Západní část náleží k okrsku Ostravské nivy, východní část ke Karvinské plošině (mapy.nature.cz).

Tab. 1: Geomorfologické členění zájmové lokality

Provincie	Západní Karpaty	
Soustava	Vněkarpatské sníženiny	
Podsoustava	Severní Vněkarpatské sníženiny	
Celek	Ostravská pánev	
Podcelek	Ostravské plošiny	Ostravské roviny
Okrsek	Karvinská plošina	Ostravské nivy

Ostravská pánev se nachází v karpatské předhlubni mezi Českým masivem a Západními Karpaty. Tato sníženina vznikla poklesem Českého masivu při podsouvání pod Karpaty. Jedná se o rovinu až plochou pahorkatinu. Výrazným prvkem je řeka Odra a její přítoky. Široká niva Odry tvořící osu území je vyplněná souvrstvími mořských třetihorních sedimentů a

čtvrtohorních glaciálních, fluviálních i eolických usazenin. Jde o hustě urbanizovanou oblast. (Demek et Mackovičn, 2006).

Biogeografie

Dotčené území se nachází na území Ostravského bioregionu.

Ostravský bioregion se rozkládá ve střední části českého Slezska a zahrnuje geomorfologický celek Ostravská pánev a část Moravské brány. Území bioregionu přesahuje do Polska. Bioregion je typický řadou podmáčených stanovišť na hlínách a silným antropogenním narušením. Biota je převážně 3. dubo-bukového stupně s charakteristickým zastoupením hercynských prvků, především však splavených horských karpatských druhů. Potenciální vegetaci tvoří podmáčené dubové bučiny, luhy a olšiny.

Ve volné krajině převažuje orná půda, zastoupeny jsou i vlhké louky, vodní plochy a olšové lesy. Typické je výrazné narušení území těžbou uhlí, průmyslem, dopravními stavbami a hustým osídlením.

Bioregion je budován převážně kvartérními sedimenty – glacifluviálními štěrky a písky, resp. smíšený materiál morén, které bývají překryty pláštěm nevápnitých, často pseudoglejových sprašových hlín. V členitějším terénu mezi Ostravou a Karvinou lokálně vystupují vápnité jílovce, slíny a písky. V posledním staletí na povrchu centrální části převládají antropogenní sedimenty. Dle Quitta (1971) leží bioregion v mírně teplé klimatické oblasti MT 10. Z půd dominují pseudoglejové luvizemě přecházející do luvizemních pseudoglejů.

Ve středověku došlo během osídlení k odlesnění většiny území, od 19. století se jádro bioregionu stalo v souvislosti s těžbou černého uhlí a rozvojem průmyslu antropogenní krajinou. Rozsah lesů se zmenšil, na severovýchodě bioregionu se na vlhkých půdách rozkládají velké plochy novodobých olšin. Flóra je uniformní, relativně chudá, s převahou vodních, mokřadních a lužních druhů. Fauna je zásadně ovlivněna antropogenním vlivem ostravské aglomerace a industrializací celého území. Projevují se zde vlivy polonské podprovincie, Moravskou branou do území zasahují teplomilné prvky. Charakteristickým prostředím jsou rybníky s bohatou avifaunou (Culek et al., 2013).

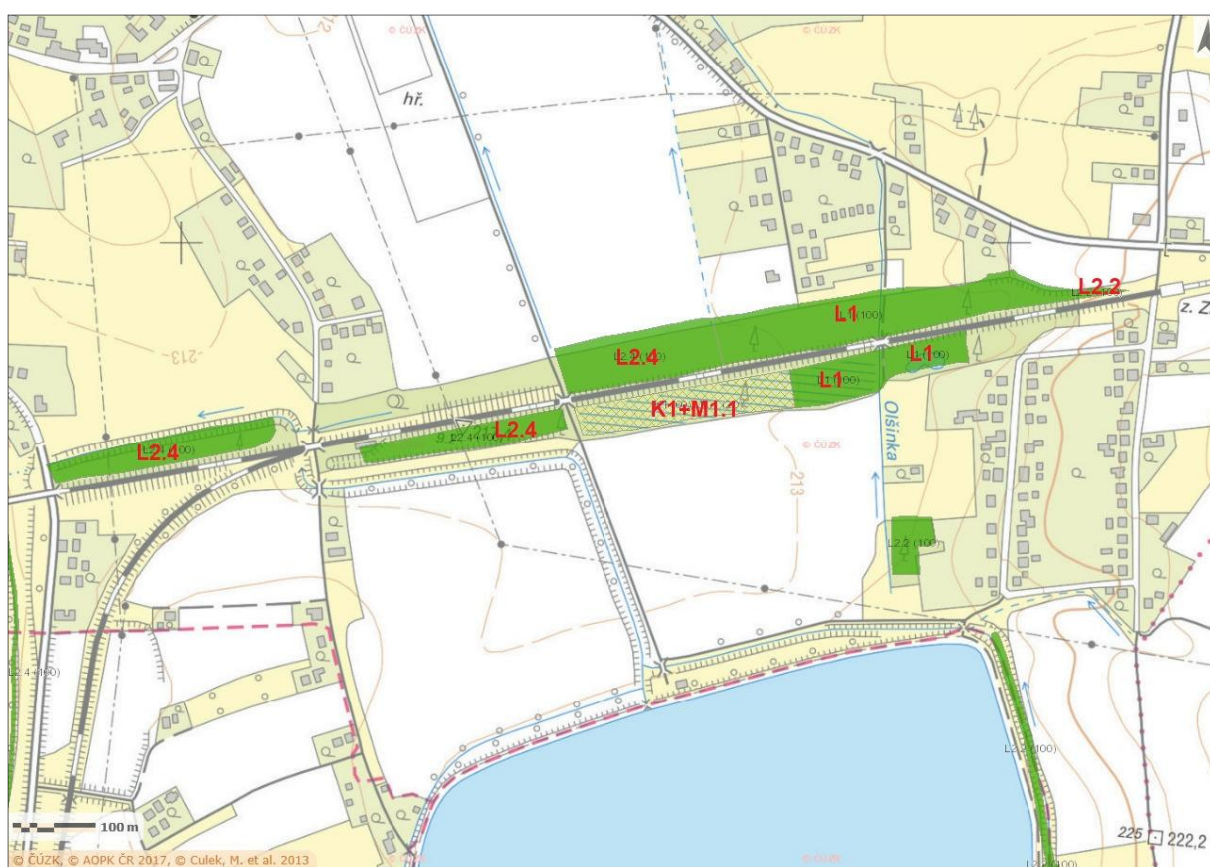
Botanický průzkum

Železniční trať je územím vedena po vysokém náspu, v úseku drážních km 286,700 – 287,700 je po obou stranách doprovázena mokřadními společenstvy. Na konci února 2019 byly zvodnělé obě strany železnice. V letním období bylo krom drobné vodní plošky při okraji závadských zahrad jižně od náspu železnice území vyschlé. Posuzovaný úsek začíná u železničního přejezdu v obci Závada (v těsné blízkosti žst. Závada) a končí v km 286,700, v místě rozdělení železnice směrem na Dětmárovice a Karvinou. Dále od trati navazují pole, resp. zahrady.

Flóra a biotopy

Téměř celé dotčené území bylo v rámci mapování biotopů v ČR a jejich aktualizací zařazeno mezi biotopy přírodní či přírodě blízké. Během původního mapování biotopů, které proběhlo v roce 2004, byla severní část území přiřazena k mokřadním olšinám (L1), pouze drobný výběžek směrem k železniční zastávce Závada představovaly údolní jasanovo-olšové luhy (L2.2). Jižní část území tvořily plochy porostů rákosin eutrofních stojatých vod (M1.1) a mokřadních vrbín (K1). Západní část byla zařazena mezi údolní jasanovo-olšové luhy (L2.2). Reprezentativnost a zachovalost biotopů se zhoršovala směrem k lidskému osídlení.

V roce 2012 proběhly v území aktualizace mapování biotopů. Výstup znázorňuje následující obrázek.

Obr. 2: Výstup aktualizace mapování biotopů v ČR z roku 2012 (mapy.nature.cz)

Plošně nejrozsáhlejší je mokřadní olšina (L1) rozkládající se severně od náspu železnice. Rozloha mokřadní olšiny je 20 905 m². Jedná se o vyhraněný biotop, s roztroušeně, místy až hojně stojícím či padlým mrtvým dřevem, s mírnými degradacemi způsobenými ruderalizací okrajů porostu od železničního náspu a od přiléhajících zahrad. Na okraji lze zaznamenat také starší skládky domovního či zahradního odpadu. Jedná se o cca 50 m široký pás dřevin doprovázející železnici. Ve stromovém patře dominuje olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), méně

často je zastoupena vrba křehká (*Salix euxina*). Z diagnostických druhů mokřadních olšin se zde hojně vyskytuje ostřice prodloužená (*Carex elongata*) a karbinec evropský (*Lycopus europaeus*). Z dalších ostřic byly zjištěny také ostřice ostrá, pobřežní, nedošáchor, řídkoklasá, měchýřkatá a třeslicovitá (*Carex acutiformis*, *C. riparia*, *C. pseudocyperus*, *C. remota*, *C. vesicaria*, *C. brizoides*). V bylinném patře lze dále zaznamenat papratku samičí (*Athyrium filix-femina*), metlici trsnatou (*Deschampsia cespitosa*), přesličku poříční i bahenní (*Equisetum fluviale*, *E. palustre*), svízel bahenní (*Galium palustre*), zblochan vodní (*Glyceria maxima*), kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), vrbínu obecnou (*Lysimachia vulgaris*), šišák vroubkovaný (*Scutellaria galericulata*), pomněnku bahenní (*Myosotis palustris* agg.), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), chmel otáčivý (*Humulus lupulus*), psárku plavou (*Alopecurus aequalis*), lipnici obecnou (*Poa trivialis*) a skřípínu lesní (*Scirpus sylvaticus*). V blízkosti mostního objektu byla zjištěna rozsáhlá populace pitulníku postříbřeného (*Galeobdolon argentatum*). S vysycháním území je spojena mírná degradace biotopu, od okrajů se šíří porosty kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*), roztroušeně lze zaznamenat invazní netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*).

Nejvýchodnější část porostu, která tvořila úzký pás podél železnice byla již vykácena. V těchto místech dochází k výrazné degradaci porostu, dominanty zde v současnosti představují kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*) a netýkavka nedůtklivá (*Impatiens parviflora*). Na pařezech dochází k obrázení vrb křehkých (*Salix euxina*).

Obr. 3: Pohled do interiéru mokřadní olšiny

Západním směrem přechází mokřadní olšina do porostu měkkých luhů nížinných řek (L2.4). I toto území je v zimním a jarním období velmi silně podmáčené. V letním období byly tůň zcela vyschlé a rozsáhlé části území byly bez vegetace. Ve stromovém patře dominují vrby křehké (*Salix euxina*), vyskytují se také olše lepkavé (*Alnus glutinosa*), duby letní (*Quercus robur*), v keřovém patře lze zaznamenat vrbu popelavou (*Salix cinerea*), svídu krvavou (*Cornus sanguinea*), střemchu obecnou (*Prunus padus*), při okrajích bez černý (*Sambucus nigra*). Ve vzrostlých dřevinách byla pozorována řada dutin. Z bylinných druhů zde hojně roste ostřice prodloužená (*Carex elongata*), zblochan vodní (*Glyceria maxima*), rákos obecný (*Phragmites australis*), kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), chmel otáčivý (*Humulus lupulus*), vrbina penízková a obecná (*Lysimachia nummularia*, *L. vulgaris*), kaprad' osténkatá (*Dryopteris carthusiana*), skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*), ostřice nedošáchor (*Carex pseudocyperus*). Jedná se o vyhraněný biotop o rozloze 11 793 m², s mírnou degradací a zhoršeným regionálním hodnocením. Také v tomto porostu lze zaznamenat vyvážení stavebního odpadu. Na okraji u místní komunikace byl zjištěn porost křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*) o rozloze cca 30 m². Také na opačné straně místní asfaltové komunikace, vč. železničního náspu se křídlatka šíří. Tento porost má rozlohu cca 50 m².

V blízkosti přejezdu u železniční zastávky v Závadě nad Olší byl vyznačen drobný, nereprezentativní fragment údolních jasanovo-olšových luk (L2.2) o rozloze 480 m², který byl v době průzkumu vykácen. Zaznamenána zde byla torza a pařezy vrb křehkých (*Salix euxina*). V letním období zde krom zmlazujících vrb křehkých (*Salix euxina*) tvořily dominantu porosty celíku kanadského (*Solidago canadensis*) a rákosu obecného (*Phragmites australis*). Na náspu dominovala kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), chmel otáčivý (*Humulus lupulus*) a turanka kanadská (*Conyza canadensis*).

Obr. 4: Východní část území, kde již došlo k pokácení dřevin

V západní části území severně od železnice, mezi místní komunikací a rozdělením železnice, dominují mladé porosty vrby křehké (*Salix euxina*), zastoupen je dub letní (*Quercus robur*). Porost je značně ruderalizován. V bylinném patře převažují třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), ostružiník křovitý (*Rubus fruticosus* agg.), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), šíří se celík kanadský (*Solidago canadensis*). U mostního objektu se rozkládá poměrně rozsáhlý porost křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*). Porost kříží vedení vysokého napětí, pod kterým dochází k pravidelnému odstraňování dřevin. Zaznamenat zde lze také invazní topol

kanadský (*Populus xcanadensis*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), v jednom exempláři také střemchu pozdní (*Prunus serotina*).

Jižně od železnice se rozkládá další z fragmentů měkkých luhů nížinných řek (L2.4) o rozloze 6 502 m², v jeho střední části jsou dřeviny pravidelně odstraňovány, neboť zde prochází vedení vysokého napětí. Jedná se o biotop se střední mírou degradace. Projevuje se zde ruderalizace a vysychání. Ve stromovém patře dominuje vrba křehká (*Salix euxina*), dominantami patra bylinného jsou kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) a rákos obecný (*Phragmites australis*). Z invazních druhů lze zaznamenat netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), topol kanadský (*Populus xcanadensis*), celík kanadský (*Solidago canadensis*) a křídlatku japonskou (*Reynoutria japonica*).

Mezi místní komunikací a okrajem zahrad v Závadě se rozkládá mozaika mokřadních vrbín (K1) a rákosin eutrofních stojatých vod (M1.1). Podél železničního náspu se táhne zvodnělá sníženina s rákosem obecným (*Phragmites australis*) a vrbou popelavou (*Salix cinerea*). Zastoupeny jsou i další druhy, např. opletník plotní (*Calystegia sepium*), ostřice poříční (*Carex riparia*), přeslička poříční (*Equisetum fluviatile*), kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), zblochan vodní (*Glyceria maxima*), chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*), chmel otáčivý (*Humulus lupulus*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), kaprad' osténkatá (*Dryopteris carthusiana*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice řídkoklasá (*Carex remota*). Ojedinele se zde vyskytuje invazní netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*). Podél paty náspu zde roste řada invazních trnovníků akátů (*Robinia pseudoacacia*). Na březích lze zaznamenat vzrostlé vrby křehké (*Salix euxina*). Celková velikost plochy mozaiky uvedených biotopů je 8 244 m². Porost je mírně až středně degradován, s výrazně sníženým regionálním hodnocením. Jižní okraj porostu, podél pole je lemován vzrostlými duby letními (*Quercus robur*).

Východně přechází výše uvedený porost do mokřadní olšiny (L1) o rozloze 5 608 m². Jedná se o vyhraněný biotop, pouze s mírnou degradací. Ve stejnověkém stromovém patře dominuje olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), v bylinném patře jsou zastoupeny ostřice prodloužená (*Carex elongata*), kaprad' osténkatá (*Dryopteris carthusiana*), orsej jarní (*Ficaria verna*), metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), přeslička poříční (*Equisetum fluviatile*), vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*).

Nejvýchodněji vymezená mokřadní olšina (L1) o rozloze 3 581 m² představuje silně degradovaný porost, s minimem diagnostických druhů. Výrazný je zde projev blízkých zahrad. Tento porost byl zčásti vykácen. Dále navazují porosty dřevin, které jsou velmi silně ovlivněny vyvážením biomasy ze zahrad. Zaváženy jsou terénní nerovnosti i kořenové náběhy vzrostlých dřevin. Místy se šíří břečťan popínavý (*Hedera helix*). Zjištěna byla přítomnost pérovníku pštrosího (*Matteuccia struthiopteris*), který sem byl vyvezen z přilehlých zahrad. Dominuje zde kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), ostružiník křovitý (*Rubus fruticosus* agg.) a netýkavka

malokvětá (*Impatiens parviflora*). Jedná se o jediné místo, kde i v letním období byla vytvořena drobná, mělká vodní plocha. Její okraje lemuje chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*), dvouzubec (*Bidens* sp.), zčásti je pokryta okřehkem menším (*Lemna minor*).

Na těleso náspu železnice jsou vázány spíše rudерální druhy, svahy porůstá bez černý (*Sambucus nigra*), kuklík městský (*Geum urbanum*), česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), místy dochází k šíření trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*). Přímo v náspu či na jeho patě se nachází celá řada vzrostlých dřevin, jedná se o duby letní (*Quercus robur*), třešně ptačí (*Prunus avium*), lípu srdčitou (*Tilia cordata*), střemchu obecnou (*Prunus padus*) či vrbu křehkou (*Salix euxina*). V blízkosti železničního přejezdu se rozkládá sečený travní porost, na jehož okraji je podél železnice realizována výsadba okrasných dřevin.

Západně od posuzovaného území, směrem na Dětmárovice již byly dřeviny v okolí náspu vykáceny. V současné době zde převládá rudерální vegetace s dominantní kopřivou dvoudomou (*Urtica dioica*) a zmlazujícími dřevinami. Na náspu se šíří rosička krvavá (*Digitaria sanguinalis*).

Obr. 5: Charakter vegetace po vykácení dřevin, plocha západně od posuzovaného území

Celkově bylo během průzkumu zaznamenáno 127 taxonů. Soupis zaznamenaných druhů a druhů uvedených v nálezové databázi ochrany přírody je uveden v následující tabulce.

Tab. 2: Soupis zaznamenaných druhů (názvosloví a status dle Danihelka et al. 2012; ohrožení dle Grulich (2012) – C4a – vzácnější taxony vyžadující pozornost)

Taxon	Status	NDOP	Terénní šetření 2019
<i>Acer platanoides</i>			X
<i>Aegopodium podagraria</i>		X	X
<i>Aesculus hippocastanum</i>	naturalizovaný, neofyt		X
<i>Agrostis</i> sp.			X
<i>Alnus glutinosa</i>		X	X
<i>Alopecurus aequalis</i>			X
<i>Arabidopsis thaliana</i>			X
<i>Arrhenatherum elatius</i>	invazní, archeofyt		X
<i>Betula pendula</i>			X
<i>Bidens</i> sp.			X
<i>Brachypodium sylvaticum</i>			X
<i>Calamagrostis epigejos</i>			X
<i>Caltha palustris</i>			X
<i>Calystegia sepium</i>		X	X
<i>Cardamine amara</i>			X
<i>Carex acuta</i>			X
<i>Carex acutiformis</i>			X
<i>Carex brizoides</i>			X
<i>Carex elongata</i>		X	X
<i>Carex pseudocyperus</i>	C4a		X
<i>Carex remota</i>			X
<i>Carex riparia</i>	C4a	X	X
<i>Carex rostrata</i>			X
<i>Carex sylvatica</i>			X
<i>Carex vesicaria</i>			X
<i>Carpinus betulus</i>			X
<i>Cichorium intybus</i>	naturalizovaný, archeofyt		X
<i>Conyza canadensis</i>	invazní, neofyt		X
<i>Cornus sanguinea</i>		X	X
<i>Crataegus</i> sp.		X	X
<i>Dactylis glomerata</i>			X
<i>Deschampsia cespitosa</i>		X	X
<i>Digitaria sanguinalis</i>	naturalizovaný, archeofyt		X
<i>Dipsacus fullonum</i>			X
<i>Dryopteris carthusiana</i>		X	X
<i>Dryopteris filix-mas</i>			X

Taxon	Status	NDOP	Terénní šetření 2019
<i>Echinochloa crus-galli</i>	invazní, archeofyt		X
<i>Echium vulgare</i>			X
<i>Epilobium hirsutum</i>			X
<i>Epilobium</i> sp.			X
<i>Equisetum arvense</i>		X	X
<i>Equisetum fluviatile</i>		X	X
<i>Equisetum palustre</i>			X
<i>Eupatorium cannabinum</i>			X
<i>Festuca gigantea</i>			X
<i>Ficaria verna</i>			X
<i>Filipendula ulmaria</i>		X	X
<i>Fragaria vesca</i>			X
<i>Fraxinus excelsior</i>			X
<i>Galeobdolon argentatum</i>	naturalizovaný, neofyt		X
<i>Galeopsis speciosa</i>			X
<i>Galium aparine</i>		X	X
<i>Galium mollugo</i> agg.			X
<i>Galium palustre</i>		X	X
<i>Geranium palustre</i>			X
<i>Geranium pusillum</i>	naturalizovaný, archeofyt		X
<i>Geranium robertianum</i>			X
<i>Geum urbanum</i>		X	X
<i>Glechoma hederacea</i>		X	X
<i>Glyceria fluitans</i>			X
<i>Glyceria maxima</i>		X	X
<i>Hedera helix</i>			X
<i>Humulus lupulus</i>		X	X
<i>Hypericum perforatum</i>			X
<i>Chenopodium album</i>			X
<i>Impatiens glandulifera</i>	invazní, neofyt		X
<i>Impatiens parviflora</i>	invazní, neofyt	X	X
<i>Iris pseudacorus</i>		X	X
<i>Juglans regia</i>	naturalizovaný, archeofyt		X
<i>Juncus articulatus</i>			X
<i>Juncus effusus</i>			X
<i>Lamium purpureum</i>			X
<i>Lemna minor</i>		X	X
<i>Lycopus europaeus</i>		X	X
<i>Lysimachia nummularia</i>			X
<i>Lysimachia vulgaris</i>		X	X
<i>Lythrum salicaria</i>		X	X
<i>Malus domestica</i>	naturalizovaný, archeofyt		X

Taxon	Status	NDOP	Terénní šetření 2019
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	naturalizovaný, neofyt		x
<i>Mentha</i> sp.			x
<i>Myosotis palustris</i> agg.			x
<i>Oenanthe</i> sp.			x
<i>Parthenocissus quinquefolia</i>	naturalizovaný, neofyt		x
<i>Persicaria hydropiper</i>		x	x
<i>Phalaris arundinacea</i>		x	x
<i>Phragmites australis</i>		x	x
<i>Picea abies</i>			x
<i>Plantago lanceolata</i>			x
<i>Poa annua</i>			x
<i>Poa trivialis</i>		x	x
<i>Populus alba</i>			x
<i>Populus xcanadensis</i>	invazní, neofyt		x
<i>Populus tremula</i>			x
<i>Prunus avium</i>			x
<i>Prunus padus</i>		x	x
<i>Prunus serotina</i>	invazní, neofyt		x
<i>Prunus spinosa</i>			x
<i>Quercus robur</i>		x	x
<i>Ranunculus lanuginosus</i>			x
<i>Ranunculus repens</i>			x
<i>Reynoutria japonica</i>	invazní, neofyt		x
<i>Ribes</i> sp.			x
<i>Robinia pseudoacacia</i>	invazní, neofyt		x
<i>Rosa canina</i>			x
<i>Rubus fruticosus</i> agg.			x
<i>Rubus idaeus</i>			x
<i>Rumex acetosa</i>			x
<i>Salix caprea</i>			x
<i>Salix cinerea</i>		x	x
<i>Salix euxina</i>		x	x
<i>Salix viminalis</i>			x
<i>Sambucus nigra</i>		x	x
<i>Scirpus sylvaticus</i>		x	x
<i>Scrophularia nodosa</i>			x
<i>Scutellaria galericulata</i>			x
<i>Setaria pumila</i>	naturalizovaný, archeofyt		x
<i>Solanum dulcamara</i>		x	x
<i>Solidago canadensis</i>	invazní, neofyt		x
<i>Sorbus aucuparia</i>		x	x

Taxon	Status	NDOP	Terénní šetření 2019
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>			x
<i>Tilia cordata</i>			x
<i>Trifolium repens</i>			x
<i>Typha latifolia</i>			x
<i>Urtica dioica</i>		x	x
<i>Valeriana officinalis</i>		x	x
<i>Veronica polita</i>	naturalizovaný, archeofyt		x
<i>Viscum album</i>			x

Zvláště chráněné druhy

V dotčeném území nebyl zjištěn výskyt zvláště chráněných druhů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění. Jejich přítomnost není uváděna ani v nálezové databázi ochrany přírody.

Druhy Červeného seznamu ČR

Během průzkumu byla zjištěna přítomnost dvou druhů Červeného seznamu ČR (Grulich, 2012). Jedná se o druhy vázané na mokřadní společenstva, které jsou řazeny v kategorii C4a (vzácnější taxony vyžadující pozornost). Jedná se o porosty ostřice poříční (*Carex riparia*), které se roztroušeně vyskytují v mokřadech po obou stranách náspu, a o roztroušený výskyt trsů ostřice nedošáchor (*Carex pseudocyperus*) zjištěné zejména severně od náspu stávající železnice.

Invazní druhy

Invazní druhy jsou vázány zejména na násep železnic, kterou využívají jako koridor, podél kterého se šíří. Na náspu byla zjištěna přítomnost tmovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*), zejména v blízkosti vedení vysokého napětí, ale i na dalších místech jižně orientované části náspu. V sušších částech území, zejména v západní části a v okolí železničního přejezdu u vlakové zastávky se šíří celík kanadský (*Solidago canadensis*). Z drobných druhů se v území vyskytuje také netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*), méně často netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*). Za problematický druh lze označit křídlatku japonskou (*Reynoutria japonica*), která porůstá násep v okolí asfaltové cesty. Celkovou velikost porostu lze odhadnout na cca 230 m² (GPS souřadnice centrálního výskytu křídlatky japonské N49°53'45.987" E18°29'55.786" a N49°53'45.284" E18°29'55.516").

Dřeviny

Posuzovaný záměr se zabývá kácením dřevin rostoucích mimo les. Na pozemku p. č. 873 se nachází velké množství vzrostlých dřevin. Mezi dřeviny významné pro saproxylofágní hmyz, vč. druhů zvláště chráněných patří duby letní a vrby křehké. Potenciál tvorby dutin, které mohou využívat některé druhy ptáků a netopýři, mají v tomto území kromě uvedených také olše lepkavé. Vyznačení dřevin s vyšším potenciálem znázorňuje obr. 6.

Přímo na železničním náspu na jižně orientovaném svahu se nachází cca 30 vzrostlých dubů letních (*Quercus robur*), na severně orientovaném náspu je jejich počet nižší, cca 5 dřevin. Tyto dřeviny byly prověřovány s ohledem na výskyt dutin. Jejich výskyt nebyl potvrzen. Jedná se o dřeviny v relativně dobré kondici, pouze s prosychajícími koncovými větvemi. Výskyt dutin, zlomů kosterních větví či výraznějších odchýlení kůry nebyl zjištěn. Pouze ojediněle byla zaznamenána přítomnost tlakové vidlice se začínající prasklinou. V létě 2019 došlo k rozlomení.

Ve větší vzdálenosti od trati, mimo násep bylo zaznamenáno několik dalších vzrostlých dubů letních. Jedná se o dub letní (bod 3, obr. 3 a 7, GPS N49°53.782, E18°30.258). Tento dub představuje potenciál pro saproxylofágní druhy brouků, netopýry či ptáky hnízdící v dutinách, byla zde zjištěna přítomnost dutin. Strom je v dobrém zdravotním stavu, bez patrných vizuálních defektů a houbových onemocnění. Svou výškou okolo 20 m a vzdáleností od okraje kolejiště cca 30 m nepřestavuje ohrožení drážního provozu. Vlastní kolejiště zde navíc odděluje protihluková stěna.

V bodě 4, ve vzdálenosti cca 30 m od osy kol se nachází suchý dub (bod 4, obr. 3 a 8, GPS N49°53.801, E18°30.359). Vlastní kolejiště zde odděluje protihluková stěna.

Dub letní v bodě 5 (obr. 3, GPS N49°53.812, E18°30.389) představuje vzrostlý strom o výšce cca 20 m a vzdálenosti cca 20 m od okraje kolejiště. Jedná se o dřevinu dobrého zdravotního stavu, bez patrných defektů či houbových onemocnění. Bohužel zde dochází k navážce odpadu ze zahrad a přikrývání kořenových náběhů dřevin, což může představovat riziko do budoucna.

Následují dub letní a vrba křehká, které rostou v blízkosti železnice (bod 6, obr. 3 a 7 - GPS N49°53.819, E18°30.388 a bod 7 - GPS N49°53.818, E18°30.398). Tyto dva stromy rostou ve vzdálenosti cca 15 m od okraje kolejiště. Vlastní kolejiště zde odděluje protihluková stěna.

Velice významná je výsadba vzrostlých dubů letních, které lemují jižní část území, jsou vysázeny podél okraje pole, v dostatečné vzdálenosti (cca 50 m) od tělesa železnice (obr. 3, červená linie). Tyto dřeviny pro železnici nepředstavují zdroj ohrožení.

V území se vyskytuje také celá řada vzrostlých vrb křehkých (*Salix euxina*). Vrby křehké patří mezi krátkověké dřeviny, které po ořezu ochotně zmlazují. Významná je tvorba dutin.

Vrby křehké jsou označeny body 1 a 2 (obr. 3, GPS N49°53.744, E18°29.952 a N49°53.748, E18°29.965). Bod 1 představuje šestikmen vrby křehké, druhá vrba je ukloněna nad sníženinu, směrem od železnice.

Vzrostlá vrba křehká s dutinami se nachází také na severním okraji porostu (bod 9, obr. 3 a 6, GPS N49°53.834, E18°30.291) ve vzdálenosti cca 30 m od okraje kolejiště. Tato dřevina opět představuje potenciál s výskytem dutin. Vzhledem ke vzdálenosti od kolejiště nepředstavuje riziko ohrožení bezpečnosti provozu.

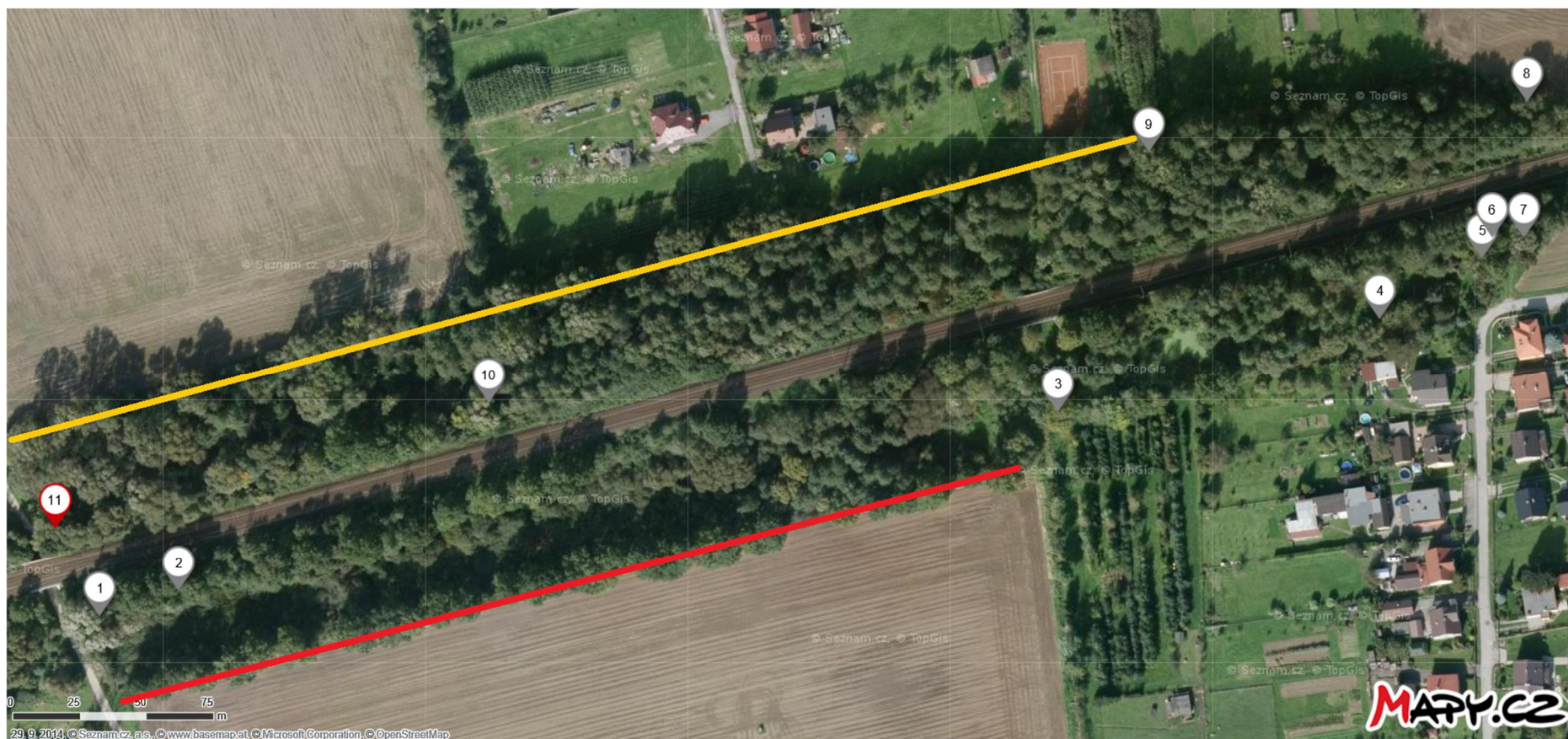
Další z vrb křehkých roste na patě náspu (obr. 3, bod 10, GPS N49°53.783, E18°30.077). V této vrbě byl prokázán výskyt dutin.

Poslední z významnějších vrb křehkých (obr. 3, bod 11, GPS N49°53'45.493", E18°29'56.460") roste v blízkosti náspu. V dutině u paty stromu byl prokázán výskyt páchníka hnědého. Strom představuje potenciál pro zvláště chráněné druhy.

Řada vzrostlých vrb křehkých se roztroušeně vyskytuje také na okraji severní hranice parcely (obr. 3, oranžová linie). Další vrby křehké jsou roztroušeny také v území severně od náspu, v úseku mezi dvěma mostními objekty.

Vzhledem k tomu, že se z velké části jedná o stejnověký porost mokřadních olšin, představují olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) další významné doupné dřeviny v území. Přítomna je celá řada mrtvých, stojících stromů s dutinami.

Z dalších dřevin porost spíše okrajově doplňují třešeň ptačí (*Prunus avium*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), topol bílý (*Populus alba*), střemcha obecná (*Prunus padus*). Místy je bohatě vytvořené keřové patro, ve kterém dominují vrba popelavá a křehká (*Salix cinerea*, *S. euxina*).

Obr. 6: Vyznačení zájmových dřevin (body), červená linie znázorňuje linii dubů podél pole, podél oranžové linie se roztroušeně vyskytují vrby křehké (bod 8 znázorňuje již pokácenou vrbu křehkou s pařezem o výšce cca 60 cm)

Obr. 7: Linie dubů letních vysázených podél pole tvořící jižní hranici pozemku p. č. 873

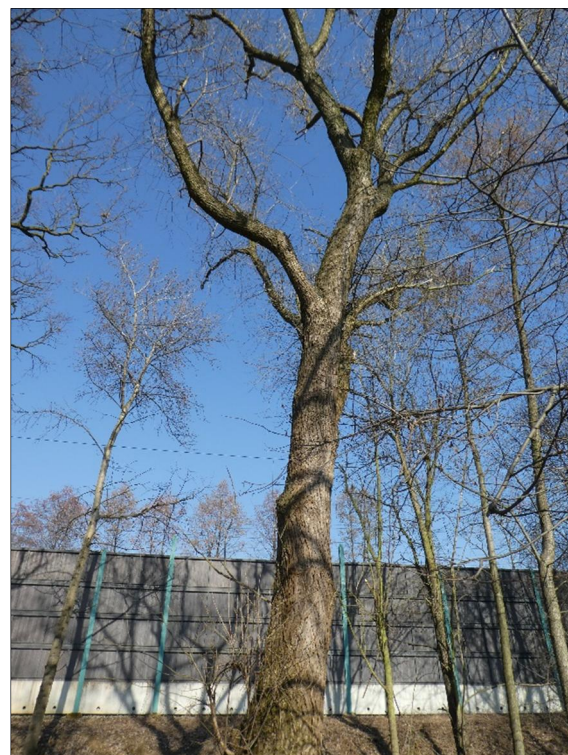

Obr. 8: Pohled na vrby křehké s označením 1 a 2

Obr. 9: Vlevo dub letní (označení 3), vpravo vrba křehká (označení 9), obě dřeviny s potenciálem tvorby dutin

Obr. 10: Vlevo dub letní (označení 6), vpravo vrba křehká (označení 7) s návrhem na snížení výšky, resp. ořezem na torzo

Obr. 11: Vlevo suchý dub letní (označení 4) s návrhem na snížení výšky a ponecháním

Obr. 12: Pohled do interiéru mokřadní olšiny

Zoologický průzkum

V dotčeném území byl proveden orientační zoologický průzkum v únoru 2019 a doplněn byl o letní průzkum v srpnu 2019, hodnocen byl především potenciál území (dřeviny a mokřady) a výskyt zvláště chráněných druhů. Průzkumy byly doplněny o údaje z nálezové databáze ochrany přírody.

Bezobratlí

Širší území je významné přítomností **páchníka hnědého** (*Osmoderma barnabita*), který je řazen dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění, mezi druhy silně ohrožené. V červeném seznamu patří mezi druhy zranitelné. Jedná se také o evropsky významný druh (příloha II a IV). Jižně od dotčeného území ve vzdálenosti cca 1,5 km byla vyhlášena evropsky významná lokalita (EVL) Karviná – rybníky, severozápadně, ve vzdálenosti cca 1,6 km pak EVL Niva Olše – Věřňovice, kde je páchník hnědý předmětem ochrany. Výskyt dutin s pobytovými znaky, konkrétně s trusem páchníka je udáván i z lipové aleje podél silnice ze Závady do Petrovic u Karviné. Trus páchníka byl zjištěn také přímo v dotčeném území, a sice v trouchu v dutině vrby křehké (GPS N49°53'45.493", E18°29'56.460") (© Nytra, NDOP, AOPK ČR, 2019). Je zřejmé, že vzrostlé dřeviny s dutinami představují pro zdejší populaci páchníka vhodný biotop. Porost v okolí železnice tvoří součást propojení populace mezi Karvinskými rybníky a nivou Olše a také východním směrem k Petrovicím u Karviné. V dotčeném území se nachází celá řada potenciálně vhodných dřevin pro jeho výskyt. Jedná se o populaci, která není izolovaná.

Z dalších zvláště chráněných druhů zaznamenal Nytra v roce 2011 v blízkosti křížení místní komunikace spojující sportovní areál v Závadě s rybníkem Větrov a železnici mrtvého samce **batolce červeného** (*Apatura ilia*) (© NDOP, AOPK ČR, 2019), který je řazen mezi druhy ohrožené. Jedná se o druh rozšířený plošně po celém území ČR. Vázán je na lesní cesty, průseky a lemy v údolích řek, většinou v blízkosti porostů měkkých dřevin. Živnou rostlinou housenek jsou topoly a vrby (www.lepidoptera.cz).

Na vodní prostředí je vázána také celá řada zástupců řádu vážek (Odonata). Z okolí jsou udávány např. motýlice lesklá (*Calopteryx splendens*), šidélko brvnohé (*Platycnemis pennipes*), vážka obecná (*Sympetrum vulgatum*), šídlo modré (*Aeshna cyanea*), šidélko větší (*Ischnura elegans*), vážka černořitná (*Orthetrum cancellatum*), motýlice obecná (*Calopteryx virgo*) a další zástupci, kteří jsou uváděni z okolí Olše a náhonu u Karvinských rybníků (© NDOP, AOPK ČR, 2019).

V okolí lze zaznamenat při sběru potravy také zástupce čmeláků (*Bombus* spp.), kteří jsou řazeni mezi druhy ohrožené. Přímou na území mokřadních společenstev však čmeláci vázání nejsou.

Obojživelníci

Obojživelníci jsou specifictví svými biotopovými nároky, neboť vyžadují různé typy vodních a terestrických, vzájemně propojených biotopů. Jedná se o skupinu živočichů citlivou vůči bariérám v krajině, reagují na degradaci a eutrofizaci prostředí. Posuzované území zahrnuje mokřadní biotopy, které představují vhodné prostředí pro jejich rozmnožování. Zdejší tůň nejsou příliš hluboké, v suchých obdobích roku zčásti či téměř vysychají. Díky tomu je vyloučena přítomnost rybí obsádky. Na konci srpna 2018 byly zdejší mokřady a tůň již zcela vyschlé (Laška, 2018). V letním období 2019 byly tůň opět vyschlé. Pouze v jižní části území, v blízkosti zahrad zůstaly drobné, mělké vodní plošky. Ve vazbě na ně byla zjištěna přítomnost kuňky žlutobřiché (*Bombina variegata*), která zde byla pozorována v jednom exempláři, a skokana zeleného (*Pelophylax esculentus*), konkrétně dvou juvenilních jedinců.

Výskyty obou výše zjištěných druhů jsou uváděny také v nálezové databázi ochrany přírody (© NDOP, AOPK ČR, 2019).

Kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*) je řazena mezi druhy silně ohrožené. V červeném seznamu patří mezi druhy kriticky ohrožené, jedná se o evropsky významný druh (příloha II a IV). Její výskyt v počtu několika zaznamenaných jedinců je z NDOP udáván ze severní i jižní části mokřadu. Vodní plochy může využívat k rozmnožování, předpokládá se i její zimování v území. Pro kuňku žlutobřichou byla v okolí vyhlášena EVL Niva Olše – Věřňovice a EVL Dolní Marklovice. Jedná se o druh v území přítomný, jeho nálezy nejsou izolované.

Z jihovýchodního okraje mokřadů, tedy z území, kde byl skutečně během průzkumů pozorován, je udávána přítomnost **skokana zeleného** (*Pelophylax esculentus*). V NDOP je uveden záznam pěti jedinců. Skokan zelený je ve vyhlášce řazen mezi druhy silně ohrožené, v červeném seznamu mezi druhy téměř ohrožené. Opět se jedná o evropsky významný druh (příloha V). Tento druh využívá vodní plochy pro rozmnožování, zimuje na souši či ve vodě, v závislosti na hloubce a rozloze obývané vodní plochy. Výskyt skokanů zelených ve vhodných biotopech v okolí železniční trati Dětmárovice – Petrovice u Karviné – státní hranice udává také Laška (2018).

Z jižní části území je v NDOP udáváno rozmnožování **skokana štíhlého** (*Rana dalmatina*), zaznamenáno bylo 7 larev tohoto druhu. Skokan štíhlý je řazen mezi druhy silně ohrožené, v červeném seznamu mezi druhy téměř ohrožené. Jedná se o evropsky významný druh (příloha IV). Přednost dává mělkým, čistým vodním plochám. Nevyhovují mu zastíněné vodní plochy. Páření a kladení vajíček probíhá již v březnu. Během roku je schopen žít i ve větších vzdálenostech od vodního prostředí.

Posledním druhem, který byl zaznamenán v dotčeném území v NDOP je **skokan hnědý** (*Rana temporaria*). Jeden jedinec byl zastižen v severní části lokality. Jedná se o druh

zranitelný dle červeného seznamu. Je to nejhojnější druh v ČR, který se běžně vyskytuje i ve značné vzdálenosti od vodního prostředí.

Z širšího okolí je uváděn také výskyt silně ohrožené rosničky zelené (*Hyla arborea*).

V okolí posuzovaného území se vyskytuje velké množství biotopů vhodných pro výskyt obojživelníků, jako jsou Karvinské rybníky, tok Olše, meandrující tok Petrůvky a další drobné vodní toky a vodní plochy, mokřadní olšiny, lesní celky.

Obr. 13: Skokan zelený ve vodní ploše v jihovýchodní části území

Plazi

Železniční těleso představuje sekundární biotop výskytu některých zástupů plazů. Násep představuje vhodné podmínky pro slunění s rychlou možností úkrytu. Doprovodná, většinou ruderní vegetace v okolí železnic pak skýtá potravní nabídku.

V ruderní vegetaci ve vazbě na železniční násep v drážním km 286, 700 - 287,000 zaznamenal Nytra v roce 2011 populaci **ještěrek obecných** (*Lacerta agilis*) o velikosti nižších desítek jedinců. Ještěrka obecná patří podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění, mezi druhy silně ohrožené, v červeném seznamu je řazena mezi druhy zranitelné, zařazena je také v příloze IV směrnice o stanovištích. Tento druh preferuje osluněná stanoviště. Také Laška

(2018) potvrzuje výskyt ještěrek obecných ve vazbě na železniční těleso. Během průzkumu v roce 2019 bylo několik ještěrek pozorováno při koruně náspu v okolí vedení vysokého napětí, tedy v drážních km 286,7 – 287,000. Jednalo se o populaci čítající cca 10 jedinců, a to na obou stranách náspu dvoukolejné železnice.

Na vodní toky v okolí je vázána **užovka obojková** (*Natrix natrix*), druh ohrožený, dle červeného seznamu téměř ohrožený. Vyskytuje se ve vazbě na vodní prostředí, kde loví potravu, vodní toky využívá k migracím. Její výskyt ve vazbě na tůň v mokřadních olšinách nelze vyloučit, může zde vyhledávat potravu, již jsou např. larvy obojživelníků.

Ve vazbě na plochy okolních zahrad lze předpokládat také výskyt slepýše křehkého (*Anguis fragilis*), druhu silně ohroženého.

Ptáci

Na porosty dřevin je vázána celá řada druhů ptáků, které je využívají k hnízdění, sběru nebo lovu potravy. V následující tabulce jsou uvedeny zástupci, kteří byli zaznamenáni buď přímo ve vazbě na dotčený porost nebo byli zjištěni v okolí.

Mimo jiné je lokalita vhodná pro druhy, kteří hnízdí v dutinách, neboť se zde vyskytuje celá řada doupných stromů. Zejména pak olší, vč. stojících, odumřelých dřevin. Okolní pole pak představují potravní biotop pro celou řadu dalších druhů. Druhy vázané na vodní plochy, zde zejména na Karvinské rybníky, či na vodní toky a zcela náhodné přelety v následující tabulce uváděny nejsou.

Tab. 3: Seznam zjištěných druhů ptáků uvedený v Nálezové databázi ochrany přírody, doplněno o průzkum v roce 2019 (© NDOP, AOPK ČR, 2019, vlastní průzkum 2019)

Český název	Latinský název	Vyhláška č. 395/1992 Sb.	Červený seznam	Průzkum 2019
bažant obecný	<i>Phasianus colchicus</i>			x
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>			x
budníček větší	<i>Phylloscopus trochilus</i>			x
čáp bílý	<i>Ciconia ciconia</i>	ohrožený (§3)	LC	x
čejka chocholátá	<i>Vanellus vanellus</i>		VU	x
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>			
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>			x
holub domácí	<i>Columba livia</i> f. <i>domestica</i>			x
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>			x
kachna divoká	<i>Anas platyrhynchos</i>			x
káně lesní	<i>Buteo buteo</i>			x
kavka obecná	<i>Corvus monedula</i>	silně ohrožený (§2)	NT	x
konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>			x
konopka obecná	<i>Carduelis cannabina</i>			
kos černý	<i>Turdus merula</i>			x
krahujec obecný	<i>Accipiter nisus</i>	silně ohrožený (§2)	LC	

Český název	Latinský název	Vyhláška č. 395/1992 Sb.	Červený seznam	Průzkum 2019
krutihlav obecný	<i>Jynx torquilla</i>	silně ohrožený (§2)	VU	
moudivláček lužní	<i>Remiz pendulinus</i>	ohrožený (§3)	VU	
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>			x
pěnice hnědokřídla	<i>Sylvia communis</i>			
poštolka obecná	<i>Falco tinnuncullus</i>			x
racek chechtavý	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>			x
rákosník zpěvný	<i>Acrocephalus palustris</i>			
rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>			x
skřivan polní	<i>Alauda arvensis</i>		NT	x
slavík obecný	<i>Luscinia megarhynchos</i>	ohrožený (§3)		
sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>			x
stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>			x
straka obecná	<i>Pica pica</i>			x
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>			x
strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>			x
strnad rákosní	<i>Emberiza schoeniclus</i>			
střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>			
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>			x
sýkora modřinka	<i>Parus caeruleus</i>			x
špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>			x
vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	ohrožený (§3)		x
vrabec domácí	<i>Passer domesticus</i>			x
vrána šedá	<i>Corvus cornix</i>			x
zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>			
zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>			
žluna zelená	<i>Picus viridis</i>			x
žluva hajní	<i>Oriolus oriolus</i>	silně ohrožený (§2)		

Ze zvláště chráněných zástupců je z území uváděno osm druhů, druhy ohrožené (§3) – čáp bílý (*Ciconia ciconia*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) a vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) a druhy silně ohrožené kavka obecná (*Corvus monedula*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) a žluva hajní (*Oriolus oriolus*). Během průzkumů byli zaznamenáni pouze tři zástupci zvláště chráněných druhů, kteří ovšem nebudou kácením ovlivněni. Pro další druhy představuje území potenciálně vhodný biotop.

Čáp bílý (*Ciconia ciconia*) využívá okolní pole ke sběru potravy. Na dotčenou lokalitu není vázán.

Moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*) není přímo z dotčeného území uváděn. Nálezy hnízda pocházejí z břehových porostů řeky Olše. Během průzkumu byla zaměřena pozornost na vyhledávání jeho typického hnízda. Hnízdo či jeho pozůstatky nebyly v území zjištěny.

Kavka obecná (*Corvus monedula*) hnízdí zejména ve vazbě na města. Zaznamenána byla při únorové pochůzce při sběru potravy na okolních polích. Kavka obecná není vázána na dotčenou lokalitu.

Krahujec obecný (*Accipiter nisus*) je z území udáván při lovu potravy. Pro stavbu hnízda preferuje jehličnaté dřeviny. Jeho přítomnost nebyla během průzkumů zjištěna.

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) je uváděn ze severního okraje rybníku Větrov. Tento druh hnízdí v dutinách, v otevřené krajině se skupinami stromů a v sadech. Vzhledem k dostupnosti dutin v území nelze jeho výskyt ve vazbě na dotčené území zcela vyloučit, nicméně během průzkumů nebyl zaznamenán.

Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) je druhem vyhledávajícím keřové porosty. Jeho výskyt je udáván z jižní části dotčeného území. Dotčené území pro něho představuje vhodný hnízdní biotop.

Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) je relativně hojným druhem běžné kulturní krajiny. Patrná je její vazba na lidská sídla, kde hnízdí v hospodářských staveních, v průjezdech apod. Její potravou je létající hmyz. Na dotčenou lokalitu není vázána.

Žluva hajní (*Oriolus oriolus*) je z dotčeného území přímo udávána. Tento druh hnízdí na vzrostlých dřevinách. Dotčené území pro ni představuje vhodný hnízdní biotop. Její přítomnost nebyla během srpnových průzkumů na lokalitě potvrzena.

Savci

Během průzkumu byl v dotčeném území zaznamenán výskyt běžných druhů - srny obecné (*Capreolus capreolus*) a zajíce polního (*Lepus europaeus*). ČIŽP ve svém vyjádření uvádí také možnost výskytu zvláště chráněné veverky obecné (*Sciurus vulgaris*), která je dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění, řazena mezi druhy ohrožené. Její výskyt během provedených průzkumů potvrzen nebyl. Dutiny doupných vrb využívají také myšice (*Apodemus* sp.), jejich přítomnost ve vazbě na dutiny byla prokázána ve dvou případech.

Obr. 14: Myšice (*Apodemus* sp.) využívající dutin v doupných dřevinách

Z širšího území je udávána celá řada zástupců letounů. Všichni zástupci netopýrů jsou řazeni mezi druhy zvláště chráněné. Z Petrovic u Karviné je uváděn netopýr vodní (*Myotis daubentonii*) a netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), z okolí Koukolné je z roku 2018 udáván výskyt netopýra vodního, netopýra rezavého, netopýra velkého (*Myotis myotis*), netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) a netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*).

Netopýr vodní (*Myotis daubentonii*) je řazen mezi druhy silně ohrožené. Během letního období střídají několik úkrytů v dutinách stromů (např. olše), zimují spíše v podzemních prostorech. V létě se drží v okolí vodních ploch – rybníků, větších potoků, řek, zvodnělých rašelinišť, zvláště, pokud jsou v okolí břehové porosty, rybniční hráze, silniční aleje. Jeho výskyt ve vazbě na dutiny nelze vyloučit.

Mezi další druhy obývajících stromové dutiny patří silně ohrožený **netopýr rezavý** (*Nyctalus noctula*). Tento druh pravidelně ve stromových dutinách také zimuje. Obdobně využívají dutiny také **netopýr hvízdavý** a **nejmenší** (*P. pipistrellus*, *P. pygmaeus*). Zjištěna byla přítomnost dutin, zejména na olších, resp. vrbách.

S ohledem na možnost výskytu zástupců netopýrů byl v roce 2019 proveden chiropterologický průzkum území (Czerník, 2019). Během něho byli při lovu a přeletech zjištěni následující zástupci letounů: netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), netopýr stromový (*Nyctalus leisleri*),

netopýr Brandtův (*Myotis brandtii*), netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*), netopýr vodní (*Myotis daubentonii*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýr pestrý (*Vespertilio murinus*), netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*) a netopýr nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*) (Czerník, 2019, ústní sdělení). Většina z těchto netopýrů využívá alespoň po část sezony vázána úkrytů a dutin ve stromech. Všechny uvedené druhy jsou dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění, zařazeny mezi druhy silně ohrožené.

Migrace

Posuzované území není ve střetu s migračně významným územím, resp. s dálkovým migračním koridorem. V jistém smyslu se však podílí na zajištění konektivity území pro drobné druhy, zejména bezobratlé.

3.3 Identifikace a charakteristika chráněných zájmů, které budou zásahem ovlivněny

Územní systém ekologické stability

ÚSES je vymezován na základě zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Můžeme jej charakterizovat jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých, ekosystémů. ÚSES umožňuje uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivě působí na okolní, méně stabilní části krajiny a vytváří tak základ pro její mnohostranné využívání. Vymezení ÚSES stanoví a jeho hodnocení provádějí orgány územního plánování a ochrany přírody ve spolupráci s orgány vodohospodářskými, ochrany zemědělského půdního fondu a státní správy lesního hospodářství.

Rozlišují se tři úrovně ÚSES:

- nadregionální
- regionální
- místní (lokální)

Nadregionální prvky ÚSES

Nadregionální prvky ÚSES v území dotčeném záměrem nejsou vymezeny.

Regionální prvky ÚSES

Regionální prvky ÚSES v území dotčeném záměrem nejsou vymezeny. Nejbližší regionální koridor prochází podél řeky Olše a propojuje regionální biocentra Bezdínek a Lužní lesy Olše.

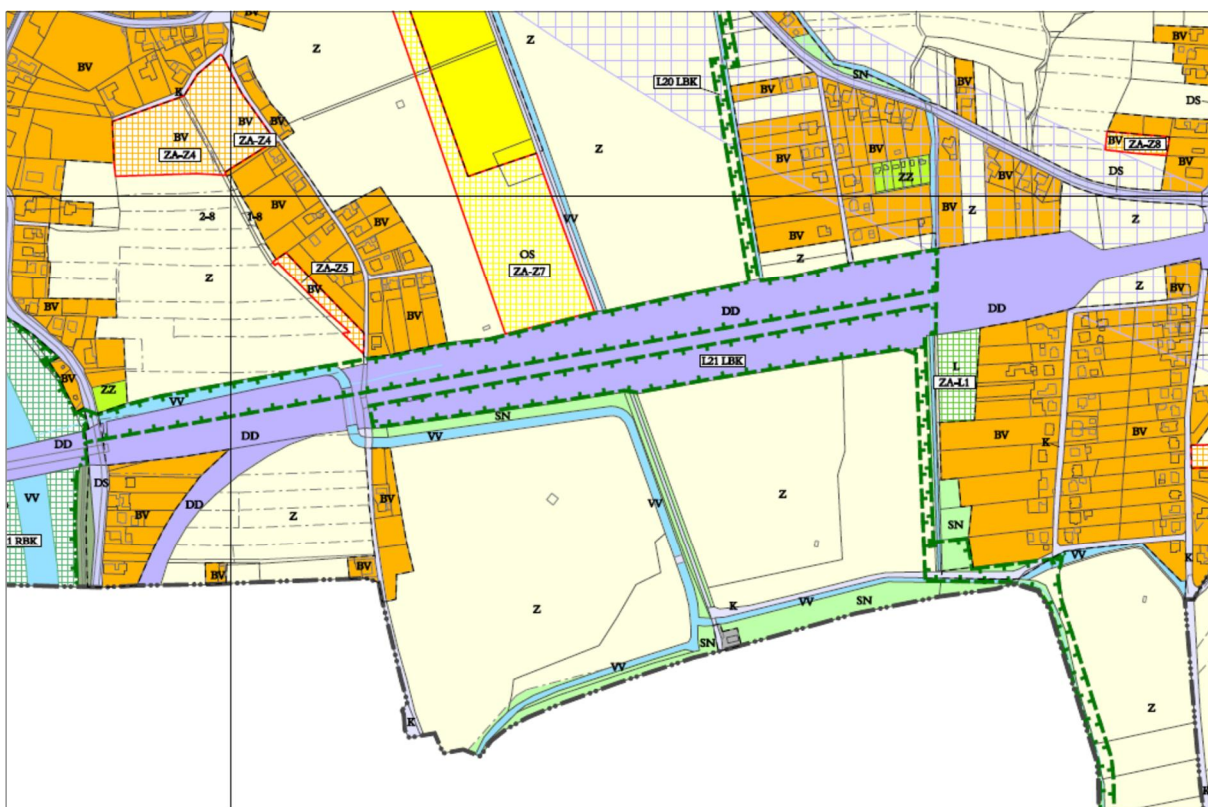
Lokální prvky ÚSES

Téměř celé území pozemku p. č. 873 v k. ú. Závada nad Olší od křížení s Olší po drážní km 287,400 je vymezeno jako lokální biokoridor L21. Ten je vymezen na drážním pozemku,

z plochy biokoridoru je vyjmuto vlastní kolejiště. Zahrnuje mokřadní společenstva, vč. porostů mokřadních olšin, měkkých luhů a mokřadních vrbin. Na západním okraji se napojuje na regionální biokoridor procházející podél Olše.

Na tento lokální biokoridor navazují severním směrem podél bezejmenného vodního toku za zahradami obce Závada lokální biokoridor L 20, který vede do lokálního biocentra L4 vymezeném u meandrů Petrůvky. Jižním směrem pak navazuje lokální biokoridor L 19, který je veden podél drobného vodního toku Olšinka a území propojuje s lokálním biocentrem L18 vymezeným východně od Karvinských rybníků.

Obr. 15: Výřez územního plánu s patrným vedením lokálních biokoridorů (Územní plán obce Petrovice u Karviné, hlavní výkres)

Významné krajinné prvky

Pojem významný krajinný prvek (dále jen VKP) byl zaveden zákonem č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Jako VKP jsou definovány ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné část krajiny, které utváří její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy (tzv. VKP ze zákona) nebo jiné části krajiny, které takto zaregistruje ve smyslu zákona o ochraně přírody příslušný orgán státní správy. Jde zejména o mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i

přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Dále mohou být vymezeny registrované VKP.

Dotčené území kříží drobný vodní tok Olšinka (ID 205360007900 dle DIBAVOD), podél okraje v jihozápadní části protéká bezejmenný vodní tok (ID 205350200200), severozápadní část území odvodňuje drobný bezejmenný vodní tok (ID 205350201300). Severní část území odvodňují dva drobné bezejmenné vodní toky (ID 205360007800 a 205360008000). Tyto drobné vodní toky jsou spíše občasné, v létě 2019 byly vyschlé.

Registrované VKP dle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, se v dotčeném území nenachází.

Obecně chráněné druhy rostlin a živočichů a volně žijící ptáci

Vzhledem k charakteru a rozsahu záměru budou jeho realizací ovlivněny především dřeviny rostoucí v území, které mají být pokáceny. Ze zástupců živočichů se jedná o druhy, které využívají k hnízdění a pobytu vzrostlé dřeviny, vč. dutin a keřové porosty. Ovlivnění živočichů vázaných na vodní prostředí bude záviset na klimatických podmínkách v době realizace kácení a na použité technologii kácení. Bližší popis je uveden výše v kapitolách botanický a zoologický průzkum.

Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů

Ve vazbě na posuzované území je v nálezové databázi ochrany přírody uváděna přítomnost celé řady zvláště chráněných druhů živočichů, další druhy se vyskytují v okolí a dotčené území pro ně představuje potenciálně vhodný biotop. Jejich výčet je uveden v následující tabulce.

Tab. 4: Seznam zvláště chráněných druhů zjištěných v zájmovém území během průzkumů

Druh	Kategorie ochrany	Poznámka k výskytu
Páchník hnědý <i>Osmoderma barnabita</i>	SO	Zjištěn v trouchu v dutině vrby křehké. Potenciál představují další dřeviny s dutinami (duby, vrby). Součást širší populace v území. Propojení míst výskytu.
Batolec červený <i>Apatura ilia</i>	O	Nález mrtvého jedince v blízkosti místní komunikace.
Kuňka žlutobřichá <i>Bombina variegata</i>	SO	Udávané výskyty z mokřadů na obou stranách náspu. Součást širší populace v území. Odhad populace jednotky, maximálně nižší desítky jedinců, v závislosti na období. Prokázaný výskyt jednoho jedince ve zvodnělé tůni v jihovýchodní části území, v blízkosti zahrad.

Druh	Kategorie ochrany	Poznámka k výskytu
Skokan zelený <i>Pelophylax esculentus</i>	SO	Udáván z vodních ploch mokřadů v počtu několika jedinců. Prokázaný výskyt dvou juvenilních jedinců ve zvodnělé tůni v jihovýchodní části území, v blízkosti zahrad.
Rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	SO	Udávána z okolí Olše, očekávat lze výskyt ve vazbě na Karvinské rybníky. Z území dotčeného kácením neudávána.
Ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	SO	Populace o velikosti nižších desítek jedinců udávána ze západní části území, z osluněného náspu. Prokázán byl výskyt populace čítající cca desítku jedinců ve vazbě na násep v blízkosti vedení vysokého napětí.
Užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	O	Udávána ve vazbě na vodní toky v území. Její občasný výskyt v dotčeném území nelze zcela vyloučit.
Čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>	O	Lov potravy na okolních polích.
Kavka obecná <i>Corvus monedula</i>	SO	Sběr potravy na polích v okolí.
Krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	SO	Uváděny záznamy při lovu potravy.
Krutihlav obecný <i>Jynx torquilla</i>	SO	Výskyt uváděn ze severního okraje Karvinských rybníků. Vzhledem k množství doupných stromů nelze jeho výskyt zcela vyloučit.
Moudivláček lužní <i>Remiz pendulinus</i>	O	Výskyt je uváděn z okolí řeky Olše. Hnízdo ani jeho pozůstatky v dotčené lokalitě nebyly prokázány.
Slavík obecný <i>Luscinia megarhynchos</i>	O	Výskyt uváděn v dotčeném území. Lze předpokládat jeho hnízdění ve vazbě na zdejší porosty.
Vlaštovka obecná <i>Hirundo rustica</i>	O	Druh, který zde pouze přelétá, bez vazby na dotčené území.
Žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	O	Výskyt uváděn z dotčeného území, hnízdí ve vazbě na vysoké dřeviny.
Veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	O	Údaje o výskytu z okolí. Výskyt ve vazbě na dotčené území nebyl potvrzen.
Netopýr vodní <i>Myotis daubentonii</i>	SO	Druh vázaný na dutiny dřevin na hrázích, břehových porostů. Uváděn z širšího území. Dutiny v území představují potenciální biotop.
Netopýr rezavý <i>Nyctalus noctula</i>	SO	Druh vázaný na dutiny. Uváděn z širšího území. Území pro něho představuje potenciální biotop.
Netopýr hvízdavý <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	SO	Druh vázaný na dutiny. Uváděn z širšího území. Území pro něho představuje potenciální biotop.
Netopýr nejmenší <i>Pipistrellus pygmaeus</i>	SO	Druh vázaný na dutiny. Uváděn z širšího území. Území pro něho představuje potenciální biotop.

Ochrana dřevin

Posuzovaný záměr zahrnuje kácení dřevin rostoucích mimo les. Navrženo bylo kácení všech dřevin na pozemku p. č. 873 v drážních km 287,000 – 287,700. Bližší popis je uveden výše v kapitole dřeviny.

Památné stromy

Památné stromy nebyly v dotčeném území vyhlášeny.

Ochrana krajinného rázu

K ochraně krajinného rázu je určen §12 zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a je nástrojem orgánů ochrany přírody, jak regulovat či ovlivňovat výstavbu a využití území nejenom ve zvláště chráněných územích, ale i ve volné krajině.

Zájmové území neleží na území přírodního parku. Jedná se o rovinaté území ostravské aglomerace s hustým osídlením. Území je ovlivněno těžbou černého uhlí a průmyslovou výrobou. Výraznou dominantou je elektrárna Dětmarovice.

Dotčený krajinný prostor, který představuje území ovlivněné předpokládanými (zpravidla vizuálními) vlivy hodnoceného záměru, je rozlohou poměrně malý. Zahrnuje území ze severu ohraničené silnicí ze Závady do Petrovic u Karviné, z jihu jej ohraničuje břeh rybníku Větrov, z východní i západní strany je ohraničen zástavbou obce Závada. Při pohledech z větší vzdálenosti, než je vymezený dotčený krajinný prostor, se nebude záměr významně pohledově uplatňovat či nebude vůbec patrný.

Obr. 16: Vymezení dotčeného krajinného prostoru

Hlavní plocha vymezeného dotčeného krajinného prostoru je tvořena poli. Z jižní strany navazuje rybník Větrov. Železniční trať vedená územím na vysokém náspu kříží prostor ve směru západ – východ. Násep je v současné době kryt porostem dřevin určených ke kácení, a to z pohledu od severu i jihu a nepředstavuje výraznější rušivý prvek. Z antropogenních prvků se v území negativně uplatňuje vedení vysokého napětí. Prostor je rozčleněn porosty dřevin doprovázejícími liniové prvky v území (polní cesty, břeh rybníku, okraje zahrad). Územím neprochází turistické trasy.

Ochrana jeskyní

Jeskyně se v dotčeném území nenacházejí.

Zvláště chráněná území

Posuzovaný záměr nezasahuje do zvláště chráněných území vymezených v zákoně č. 114/1992 Sb., v platném znění. Nejblíže, cca 1,5 km jižně od záměru se nachází přírodní památka (PP) Karviná – rybníky. Cca 3,3 km východně leží PP Dolní Marklovice a cca 3 km severozápadně je vymezena PP Niva Olše – Věřňovice.

3.4 Údaje o provedených konzultacích

Během zpracování hodnocení dle § 67 zákona č. 11/1992 Sb., v platném znění, byly vzhledem k nevhodnému termínu využity údaje zejména z nálezové databáze ochrany přírody (NDOP). V současnosti se probíhá zpracování přípravné dokumentace stavby k záměru „Dětmarovice – Petrovice u K. – státní hranice PR, BC“, která posuzovaným územím také prochází. Pro tuto dokumentaci je zpracováván přírodovědný průzkum (Laška, 2018), jehož dílčí výsledky byly také použity. Terénní průzkumy byly provedeny v únoru a srpnu 2019.

Problematika území byla v únoru 2019 konzultována s pracovníkem AOPK ČR a současně místním znalcem, ing. Nytrou. Konzultován byla zejména přítomnost zvláště chráněných druhů. Ing. Nytra upozornil na propojení populací páchníka hnědého v EVL Karviná – rybníky a EVL Niva Olše – Věřňovice a populací v aleji v Závadě, pro které vzrostlé duby a vrby v dotčeném území představují vhodný biotop a koridor případného šíření. Dále byla konzultována problematika výskytu netopýrů vázaných na dutiny a doporučení pro minimalizaci dopadu kácení dřevin na tuto skupinu. V roce 2019 byl zadán průzkum výskytu netopýrů, dřeviny s jejich výskytem pak budou muset být káceny během podzimu (v období od konce srpna do konce října), případně dojde k zakrytí vletových otvorů tak, aby jich netopýři nemohli využít a dřeviny bylo možné pokácet v zimním období, při zámrazu půdy.

4. HODNOCENÍ VLIVU ZÁSAHU

4.1 Zhodnocení dostatečnosti podkladů

Hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, bylo zpracováno na základě výzvy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a upozornění ČIŽP. Před terénní pochůzkou proběhla schůzka se zástupci SŽDC. Únorového terénního šetření se pak účastnil také zástupce SŽDC, s nímž byly některé skutečnosti zjištěné na místě konzultovány. Aktuální výskyt zástupců letounů byl konzultován se zpracovatelem chiropterologického průzkumu. Do aktualizovaného hodnocení byly zahrnuty také podmínky udělené výjimky.

Výčet všech použitých podkladů je uveden v kapitole literatura. Poskytnuté podklady jsou pro zpracování dokumentu dostatečné.

4.2 Identifikace a popis předpokládaných vlivů

Kácením dřevin dojde k **přímému ovlivnění** biotopů mokřadních olšin, porostů měkkých luhů, mokřadních vrbin a na ně navazujících porostů a organismů na ně vázaných. Část porostů již byla vykácena. Dokončením kácení pak dojde k **úbytku plochy biotopu** mokřadních olšin o rozloze cca 30 000 m², měkkých luhů nížinných řek o rozloze cca 18 000 m² a mokřadních vrbin o rozloze cca 6 000 m². Při kompletním vykácení dřevin se zásadně změní charakter území.

V souvislosti s požadovaným kácením dojde v dotčeném území ke **snížení potravních a hnízdních příležitostí, resp. ke snížení počtu dutin vhodných z hlediska pobytu netopýrů** (zejména pak ve vazbě na dřeviny a dutiny v nich). Dojde k úbytku biotopů saproxylofágního hmyzu a k přerušení kontinuity vzrostlých dřevin v území propojujících jednotlivé populace.

Odstraněním dřevin dojde k **oslunění vodních ploch**, což může zčásti představovat pozitivní vliv pro vybrané skupiny obojživelníků. Na druhou stranu však roste **riziko vysychání** území, změn vodního režimu v území a vegetačních změn spojených s úbytkem vlhkomilných druhů mokřadních olšin a ruderalizace území. Tento jev byl pozorován v roce 2019 ve východní části záměru i západně od posuzovaného území, kde již kácení dřevin proběhlo.

Při realizaci kácení v nevhodném období může dojít k narušení půdy při kácení a rušení zimujících obojživelníků.

Po pokácení a zvýšení míry oslunění lze očekávat rozvoj **a šíření ruderálních druhů** podél náspu železnice, zvyšuje se riziko **zavlečení invazních druhů** rostlin do zdejších společenstev.

Z hlediska krajinného rázu dojde v souvislosti s odstraněním dřevin k odhalení pohledu na železniční těleso z veřejně přístupných místních komunikací.

4.3 Vyhodnocení očekávaných vlivů

Územní systém ekologické stability

Téměř celé území, na kterém je požadováno kácení, je vymezeno jako lokální biokoridor. Při kompletním vykácení dřevin v území bude významně narušena ekologicko-stabilizační funkce lokálního biokoridoru, který propojuje hodnotná území v krajině. Ačkoliv nedojde k celkové likvidaci biokoridoru (zůstane v území ponechán, pouze bez pokryvu dřevin), pro některé úzce specializované druhy přestane nabývat na významu.

Zmírnění vlivů na ÚSES lze docílit ponecháním části dřevin, zejména dřevin v dostatečné dopadové vzdálenosti bez pokácení, příp. ponecháním torza vybraných hodnotných dřevin. Porosty mají na obou stranách šířku cca 45 m. Při maximální výšce dřevin cca 25 m je tedy dopadová vzdálenost dřevin na podél hranice pozemku dostatečná, aby při pádu dřevin nedošlo k poškození železničního tělesa vedeného na náspu a trakčního vedení. Lze tedy doporučit, aby pás dřevin o šířce cca 15 m na obou stranách železnice zůstal ponechán bez pokácení. Při dodržení tohoto navrženého opatření lze narušení ekologicko-stabilizační funkce lokálního biokoridoru významně snížit.

Významné krajinné prvky

V dotčeném území je řada drobných vodních toků, většina z nich je pravděpodobně dočasných, po většinu roku bez vody. Do koryt vodních toků nebude během kácení zasahováno. Vliv kácení na významné krajinné prvky lze vyloučit.

Obecně chráněné druhy rostlin a živočichů a volně žijící ptáci

Vliv na flóru

Kácením dřevin dojde k přímému ovlivnění biotopů mokřadních olšin, porostů měkkých luhů, mokřadních vrbin a na ně navazujících porostů a organismů na ně vázaných. Část porostů již byla vykácena. Dokončením kácení pak dojde k úbytku plochy biotopu mokřadních olšin o rozloze cca 30 000 m², měkkých luhů nížinných řek o rozloze cca 18 000 m² a mokřadních vrbin o rozloze cca 6 000 m². Ačkoliv je území Ostravska typické porosty mokřadních olšin a dalších na vyšší hladině vody závislých porostů, v širším území lze další mokřadní olšiny zaznamenat pouze na východním okraji Karvinských rybníků. Jedná se tedy o poměrně specifický biotop, který se ve sníženinách podél náspu železnice vytvořil. Porosty měkkých luhů nížinných řek jsou v území poměrně hojně zastoupené. Ve vyšší kvalitě a větší rozloze se nacházejí podél Olše i Petrůvky. Porosty mokřadních vrbin představují nízká, keřová společenstva a lze předpokládat jejich poměrně rychlou regeneraci.

Zábor biotopů byl minimalizován podmínkou ponechání pásů dřevin podél severního i jižního okraje drážního pozemku o šířce cca 15 m.

Po odstranění stromového zápoje lze očekávat ústup stínomilných a vlhkomilných druhů a snazší kolonizaci ruderalními, expanzními a invazními druhy. Pravděpodobně dojde k částečnému vysušení některých míst a následnému zapojení bylinného patra. V území, kde bylo kácení dřevin již provedeno, došlo ve vegetační sezoně 2019 k převládnutí kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*), ostřice třeslicovité (*Carex brizoides*) a k šíření netýkavky malokvěté (*Impatiens parviflora*).

Riziko představuje porost křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*), který se nachází v okolí asfaltové cesty a náspu železnice. Velikost porostu lze odhadnout na cca 230 m² (GPS souřadnice centrálního výskytu křídlatky japonské N49°53'45.987" E18°29'55.786" a N49°53'45.284" E18°29'55.516"). Po odstranění stromového patra lze předpokládat postupné šíření tohoto druhu. V tomto případě lze doporučit, aby byla plocha s křídlatkou japonskou odborně odstraněna.

Vliv na faunu

Z území je znám výskyt celé řady živočichů, a to jak zvláště chráněných, které jsou komentovány níže, tak druhů ohrožených či zcela běžných.

Vliv na bezobratlé

Systematický průzkum výskytu bezobratlých nebyl v území proveden. Kácením dřevin budou ovlivněny druhy vázané na dřeviny, vč. mrtvého a tlejícího dřeva. Ty z území zmizí. Odstraněním stromového zápoje dojde ke změně charakteru biotopu, který bude nově osluněn a dojde ke změně druhového složení společenstev bezobratlých. Tento vliv bude minimalizován ponecháním cca 15 m širokého pásu dřevin podél severní i jižní hranice drážního pozemku. Dále budou na základě udělené výjimky na místě ponechány dřeviny s přítomnými dutinami. Jejich výběr provede odborný biologický dozor stavby.

Pro výskyt některých druhů, např. z řádu vážek může mít oslunění vodních ploch pozitivní dopad.

Vliv na obojživelníky

Obojživelníci jsou v dotčeném území vázáni zejména na vodní biotopy. Vzhledem k charakteru území zde lze očekávat i jejich zimování.

Kácení dřevin spojené s vyšším osluněním vodních plošek může mít pro obojživelníky pozitivní dopad. Během kácení však dojde k zásahu do jejich biotopu. Aby nedošlo k významnému ovlivnění populace obojživelníků, je třeba kácení provádět v zimním období, kdy dojde k zámruzu vodního prostředí i půdy, a snížit tak riziko narušení plochy během kácení a rozježdění přibližovací technikou. Pařezy pokácených dřevin musí být ponechány bez zásahu. Přípustné není jejich vytrhávání či frézování.

Vliv na plazy

Výraznější ovlivnění populace plazů lze vyloučit. Pokácením dřevin na náspu železniční trati pravděpodobně dojde k rozšíření vhodných biotopů s vyšší mírou oslunění.

Vliv na ptáky

Z obecně chráněných druhů ptáků budou kácením dřevin ovlivněny druhy, které hnízdí přímo na dřevinách, a to jak na vzrostlých dřevinách, tak v porostech keřů. Další skupinou ptáků, kteří budou ovlivněni jsou druhy hnízdící v dutinách, které si přímo tesají (strakapoud velký) nebo využívají dutin již přítomných (špačci, sýkory). V souvislosti s kácením doupných dřevin, kterých je v dotčeném území celá řada, dojde k výraznému úbytku hnízdních příležitostí v území. Úbytek hnízdních příležitostí bude zčásti minimalizován ponecháním pásu dřevin o šířce cca 15 m na obou stranách železnice (v dostatečné dopadové vzdálenosti od tělesa železnice) bez pokácení.

Vliv na savce

Kácení dřevin nebude mít výraznější vliv na běžné druhy zemědělské krajiny. Dojde k omezení možností úkrytů, které v otevřené krajině vyhledávají. Ovlivněny budou druhy využívající dutin v doupných dřevinách. Celkově dojde k úbytku vhodných dutin. I v případě zmírnění vlivu kácení dřevin na savce lze zmínit ponechání dřevin bez pokácení (viz tab. 6).

Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů

V rámci posuzovaného území je udáván výskyt řady zvláště chráněných druhů živočichů. Vyhodnocení vlivů kácení na tyto druhy je uvedeno v následující tabulce. Zvláště chráněné druhy rostlin zde zjištěny nebyly.

Tab. 5: Vyhodnocení vlivů posuzovaného záměru na zvláště chráněné druhy (O – druh ohrožený, SO – druh silně ohrožený dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění)

Druh	Kategorie ochrany	Popis ovlivnění	Odhad počtu ovlivněných jedinců
Páchník hnědý <i>Osmoderma barnabita</i>	SO	Ovlivněna bude populace vázaná na kácené dřeviny. Přímý byl prokázán výskyt páchníka ve vrbě křehké (GPS N49°53'45.493", E18°29'56.460"). V území byla zjištěna přítomnost dalších dřevin s potenciálem pro výskyt tohoto druhu. Pro tyto dřeviny je navrženo speciální ošetření, aby jeho populace byla ovlivněna minimálně.	jednotky až nižší desítky

Druh	Kategorie ochrany	Popis ovlivnění	Odhad počtu ovlivněných jedinců
Batolec červený <i>Apatura ilia</i>	O	Bez ovlivnění.	0
Kuňka žlutobřichá <i>Bombina variegata</i>	SO	Případné ovlivnění části zimující populace. Pozitivní vliv může mít zvýšení oslunění vodních ploch.	jednotky, maximálně nižší desítky
Skokan zelený <i>Pelophylax esculentus</i>	SO	Případné ovlivnění části zimující populace. Pozitivní vliv může mít zvýšení oslunění vodních ploch.	jednotky, maximálně nižší desítky
Rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	SO	Bez ovlivnění.	0
Ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	SO	Pozitivní vliv může mít na populaci ještěrek zvýšené oslunění větší části železničního náspu.	desítky
Užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	O	Bez ovlivnění.	0
Čáp bílý, <i>Ciconia ciconia</i>	O	Bez ovlivnění.	0
Kavka obecná, <i>Corvus monedula</i>	SO	Bez ovlivnění.	0
Krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	SO	Bez ovlivnění.	0
Krutihlav obecný <i>Jynx torquilla</i>	SO	Kácení dřevin s dutinami.	potenciálně 1 – 2 páry
Moudivláček lužní <i>Remiz pendulinus</i>	O	Zásah do potenciálně vhodného biotopu.	potenciálně 1 – 2 páry
Slavík obecný <i>Luscinia megarhynchos</i>	O	Zásah do hnízdního biotopu.	jednotky
Vlaštovka obecná <i>Hirundo rustica</i>	O	Bez ovlivnění.	0
Žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	O	Zásah do hnízdního biotopu.	potenciálně 1 – 2 páry
Veverka obecná, <i>Sciurus vulgaris</i>	O	Bez ovlivnění.	0
Netopýr vodní <i>Myotis daubentonii</i>	SO	Odstranění dřevin s dutinami představuje zásah do potenciálně vhodného biotopu.	Potenciálně jednotky
Netopýr rezavý <i>Nyctalus noctula</i>	SO	Odstranění dřevin s dutinami představuje zásah do potenciálně vhodného biotopu.	Potenciálně jednotky až nižší desítky
Netopýr hvízdavý <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	SO	Odstranění dřevin s dutinami představuje zásah do potenciálně vhodného biotopu.	Potenciálně jednotky

Druh	Kategorie ochrany	Popis ovlivnění	Odhad počtu ovlivněných jedinců
Netopýr nejmenší <i>Pipistrellus pygmaeus</i>	SO	Odstranění dřevin s dutinami představuje zásah do potenciálně vhodného biotopu.	Potenciálně jednotky
Další druhy netopýrů, viz chiropterologický průzkum (Czerník, 2019)	SO	Odstranění dřevin s dutinami představuje zásah do potenciálně vhodného biotopu.	Viz vyhodnocení (Czerník, 2019)

Pro snížení vlivu na výše uvedené zvláště chráněné druhy je nutné zachovat v území perspektivní dřeviny pro výskyt saproxylofágních druhů, zejména pro páchníka hnědého. Z tohoto důvodu je navrženo ponechání vzrostlých dubů letních, které se nenacházejí přímo na náspu, resp. jejich ořez na torzo či snížení výšky. Zcela zásadní je ponechání výsadby řady dubů letních, které lemují lokalitu z jižní strany, podél pole. Vrby křehké, kde byl výskyt páchníka přímo prokázán a které se nachází v blízkosti železničního náspu, je možné ořezat pouze na torzo tak, aby byla zachována kontinuita dutiny. Vrby křehké, které lemují severní okraj lokality je doporučeno ponechat, resp. snížit jejich výšku s ohledem na dopadovou vzdálenost. Dále budou ponechány dřeviny podél severního i jižního okraje drážního pozemku o šíři cca 15 m. Tato opatření povedou k zachování propojenosti jednotlivých populací páchníka hnědého v území a bude minimalizován dopad záměru na jeho lokální populaci. Pokud bude během kácení ve vyšších částech dřevin nalezena vhodná dutina s trouchem, která představuje vhodný biotop výskytu páchníka, je třeba ponechat dostatečně velké části kmene na místě.

Z hlediska výskytu obojživelníků lze míru ovlivnění snížit vhodným načasováním kácení. Kácení bude provedeno v zimním období, při zámruzu půdy i vodních ploch, aby bylo minimalizováno narušení půdního povrchu. Pařezy nebudou frézovány, ani jinak odstraňovány. Pohyb techniky svázející dřeviny bude minimalizován.

Z pohledu ochrany ptáků lze kácení provádět mimo období hnízdění. Přímé ovlivnění jednotlivých populací lze vyloučit, dojde k nepřímému ovlivnění snížením hnízdních příležitostí. S ohledem na možný výskyt netopýrů vázaných na dutiny proběhl v roce 2019 chiropterologický průzkum (Czerník, 2019). Také ve vydaném rozhodnutí o výjimce byla specifikována opatření zmírňující dopady kácení dřevin na zástupce letounů.

Během vlastního kácení by měl být přítomen odborný biologický dozor, který zajistí dodržování podmínek kácení a platné legislativy na úseku životního prostředí.

Ochrana dřevin

Kácení dřevin rostoucích mimo les je v tomto případě přímo předmětem tohoto hodnocení. Ke smýcení bylo navrženo celkově 930 kusů dřevin a 32 200 m² zapojených porostů. Dřeviny představují v dotčeném území významnou hodnotu, mj. také s ohledem na výskyt zvláště chráněných i dalších živočichů na ně vázaných. Z tohoto důvodu je nutné, aby vybrané dřeviny zůstaly nepokáceny, resp. u nich došlo ke stabilizačnímu řezu, snížení těžiště či ořezu na torzo. Následující tabulka uvádí jejich výčet.

Tab. 6: Souhrn dřevin, které zůstanou v území zachovány, resp. dojde k jejich ořezu

Označení	Název dřeviny	GPS souřadnice	Cílový stav
1	Vrba křehká	N49°53.744, E18°29.952	Ořez na torzo o výšce cca 2 m.
2	Vrba křehká	N49°53.748, E18°29.965	Ořez na torzo o výšce cca 2 m.
3	Dub letní	N49°53.782, E18°30.258	Ponechat bez zásahu. Dostatečná vzdálenost.
4	Dub letní	N49°53.801, E18°30.359	Snížení výšky na 15 m.
5	Dub letní	N49°53.812, E18°30.389	Snížení výšky na 15 m.
6	Dub letní	N49°53.819, E18°30.388	Snížení výšky na 8 m, resp. ořez na torzo.
7	Vrba křehká	N49°53.818, E18°30.398	Ořez na torzo o výšce cca 2 m.
8	pařez vrby křehké	N49°53.844, E18°30.402	Již ořezaná vrba, pařez o výšce cca 60 cm. Ponechat.
9	Vrba křehká	N49°53.834, E18°30.291	Ponechat bez zásahu, max. ořez kosterních větví.
10	Vrba křehká	N49°53.783, E18°30.077	Ořez na torzo o výšce cca 2 m.
11	Vrba křehká	N49°53'45.493", E18°29'56.460"	Ořez na torzo o výšce cca 3 m, s ohledem na vedení dutiny s výskytem páchníka.
Linie	Duby letní (35 kusů)	Výsadba podél pole na jižní hranici území.	Ponechat bez zásahu.
Linie	Vrby křehké (do deseti jedinců)	Dřeviny podél severního okraje lokality.	Ponechat bez zásahu.
Pás dřevin podél severního okraje pozemku o šířce cca 15 m			Ponechat bez zásahu.
Pás dřevin podél jižního okraje pozemku o šířce cca 15 m			Ponechat bez zásahu.

Dřeviny, které budou v území ponechány, nebudou během činností spojených s kácením okolních porostů poškozovány. V okolí jejich kořenové zóny nebude docházet k pojezdům přibližovací techniky, nebudou odírány kořenové náběhy. V jejich okolí nebude zhutňována zemina, uskladňovány pokácené dřeviny. V jejich blízkosti nesmí být zakládána ohniště.

Památné stromy

Památné stromy se v území ovlivněném záměrem nevyskytují. Nedojde tedy k jejich ovlivnění.

Ochrana krajinného rázu

Posuzovaný záměr se nachází v rovinatém území ostravské aglomerace. Kácení dřevin je požadováno na drážním pozemku, kterým je na poměrně vysokém náspu vedena mezinárodní dvojkolejná železniční trať s trakčním vedením. Ve východní části území je vybudována protihluková stěna. Železniční těleso v území představuje již stabilizovaný prvek. Obklopena je porosty dřevin, které zčásti zmírňují projev tohoto antropogenního prvku. Po požadovaném vykácení dřevin dojde k odkrytí železničního tělesa a jeho výraznějšímu vizuálnímu projevu. Vzhledem k charakteru území se bude jednat o projev na lokální úrovni. Při pohledu z větší vzdálenosti se nebude významně projevovat či nebude vůbec patrný.

Tab. 7: Souhrn vlivu na zákonná kritéria krajinného rázu (viz §12 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění)

Zákonná kritéria krajinného rázu	Vliv
Vliv na rysy a hodnoty přírodní charakteristiky	<i>středně silný až silný</i>
Vliv na rysy a hodnoty kulturní charakteristiky	<i>žádný</i>
Vliv na VKP	<i>žádný</i>
Vliv na ZCHÚ	<i>žádný</i>
Vliv na kulturní dominanty	<i>žádný</i>
Vliv na estetické hodnoty	<i>slabý</i>
Vliv na harmonické měřítko krajiny	<i>slabý</i>
Vliv na harmonické vztahy v krajině	<i>slabý</i>

Celkově lze konstatovat, že smýcením dřevin na pozemku p. č. 873 dojde k rušivému zásahu do zákonných kritérií krajinného rázu, a to na úrovni slabého až silného ovlivnění. Vliv na rysy a hodnoty přírodní charakteristiky území lze zmírnit ponecháním části dřevin, které území přirozeně rozčleňují. Jedná se zejména o ponechání výsadby 35 kusů dubu letního podél pole na jižní hranici území. Doporučit lze také ponechání pásu dřevin o šířce cca 15 m podél severní i jižní hranice území.

Ochrana jeskyní

Jeskyně se v dotčeném území nenacházejí. K jejich ovlivnění tedy nedojde.

Zvláště chráněná území

Posuzovaný záměr nebude mít vliv na zvláště chráněná území vymezená v zákoně č. 114/1992 Sb., v platném znění, neboť tato zde nebyla vyhlášena.

4.4 Vyhodnocení variant

Rozsah kácení dřevin byl navržen a hodnocen pouze v jedné variantě.

4.5 Návrh opatření k vyloučení nebo zmírnění negativního vlivu

1. Během vlastního kácení bude přítomen odborný biologický dozor, který zajistí dodržování podmínek kácení, dodržování zmírňujících opatření a platné legislativy na úseku životního prostředí.
2. Před zahájením kácení bude proveden chiropterologický průzkum dřevin se zaměřením na využívání stromových dutin a dalších úkrytů netopýrů. V případě prokázání aktuálního výskytu netopýrů bude kácení těchto dřevin realizováno přednostně v období od 15. září do 15. listopadu nebo od 15. března do 15. dubna (dle klimatických podmínek daného roku), anebo budou vletové otvory před začátkem hibernace uzavřeny zpětnými klapkami a kácení dřevin realizováno v období vegetačního klidu.
3. Kácení dřevin (s výjimkou dřevin uvedených v bodě 2) provádět v období od 1. 11. do 31. 3. při zámru půdy i vodních ploch.
4. Minimalizovat pojezdy přibližovací a svážecí technikou v místech mokřadů.
5. Nefrézovat, ani jinak neodstraňovat pařezy.
6. V případě nálezu dutin s trouchem, které mohou představovat vhodný biotop výskytu páchníka, ponechat po konzultaci s odborným biologickým dozorem části kmenů na lokalitě. Při potvrzení přítomnosti páchníka ponechat fragmenty kmene či větvi v dosavadní expozici v blízkosti kácené dřeviny, otevřené dutiny budou částečně zakryty, např. za použití zbytků dřeva.
7. Ponechat v území liniovou výsadbu 35 kusů dubů letních, které lemují pozemek p. č. 873 na jižním okraji, podél pole (viz obr. 6).
8. Ponechat v území vzrostlé vrby křehké, které lemují severní okraj pozemku p. č. 873, resp. snížit jejich výšku s ohledem na dopadovou vzdálenost.
9. Ponechat v území dřeviny, které jsou uvedeny v tabulce 6. V jednom případě dojde k ponechání dubu letního, ve čtyřech případech ořezat vrby křehké na torzo o výšce 2 m, v jednom případě ořezat vrbu křehkou s výskytem páchníka hnědé na torzo o výšce cca 3 m s ohledem na kontinuitu dutiny, v jednom případě ponechat vzrostlou vrbu křehkou bez zásahu, resp. se zkrácením kosterních větví, v jednom případě provést snížení výšky dubu letního na výšku cca 8 m a ve dvou případech provést snížení dubů letních na výšku cca 15 m. Ponechán bude také pás dřevin o šíři cca 15 m podél severního a jižního okraje pozemku p. č. 873, které budou v dostatečné dopadové vzdálenosti od tělesa železnice a drážních objektů.

10. Na dřeviny, které nebudou káceny, budou před zahájením kácení po dohodě s biologických dozorem stavby instalovány dřevocementové budky pro netopýry, a to v počtu minimálně 20 kusů, v optimální výšce 2,5 – 4 m nad zemí. Budky budou zevnitř potřeny nebo vypláchnuty směsí tvořenou z netopýřího trusu a vody.
11. V případě nálezu netopýrů v pokáceném stromu (pokud sami neodletí) kontaktovat Záchranou stanici v Bartošovicích. Na místě kácení bude k dispozici papírová krabice pro případné dočasné umístění nalezených jedinců do doby předání pracovníkům záchranné stanice.
12. Odborný biologický dozor stavby zajistí proškolení osob provádějících kácení. Poučení budou o věnování pozornosti dutinám, šetrných postupech při kácení a postupu při nálezu netopýrů během kácení.
13. Kácené dřeviny s přítomností dutin budou ponechány na lokalitě (mimo zvodnělou část lokality).
14. U dřevin, které zůstanou v území zachovány vyloučit pojezdy techniky v jejich kořenové zóně, nepoškozovat jejich kořenové náběhy, v jejich okolí neuskładňovat pokácené dřeviny a nezakládat ohniště.
15. Vzhledem k prokázanému výskytu křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*) o rozloze cca 230 m², který se nachází v okolí asfaltové cesty a náspu železnice (GPS souřadnice N49°53'45.987" E18°29'55.786" a N49°53'45.284" E18°29'55.516") bude provedeno její odborné odstranění, aby po odstranění stromového patra a uvolnění prostoru nedošlo k jejímu šíření.

Návrhy na výjimky

Pro realizaci kácení bude nutné požádat o udělení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, pro tyto druhy:

Silně ohrožené:

Páchník hnědý (*Osmoderma barnabita*)

Kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*)

Skokan zelený (*Pelophylax esculentus*)

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*)

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*)

Netopýr vodní (*Myotis daubentonii*)

Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*)

Netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*)

Netopýr nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*)

Ohrožené:

Moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*)

Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)

Žluva hajní (*Oriolus oriolus*)

4.6 Porovnání míry negativního vlivu zásahu bez realizace zmírňujících opatření

1. Během vlastního kácení by měl být přítomen odborný biologický dozor, který zajistí dodržování podmínek kácení, dodržování zmírňujících opatření a platné legislativy na úseku životního prostředí.
  - *Odborný biologický dozor bude dohlížet na dodržování opatření, v případě neočekávaných situací je schopen zasáhnout a zmírnit negativní vlivy.*
2. Před zahájením kácení bude proveden chiropterologický průzkum dřevin se zaměřením na využívání stromových dutin a dalších úkrytů netopýrů. V případě prokázání aktuálního výskytu netopýrů bude kácení těchto dřevin realizováno přednostně v období od 15. září do 15. listopadu nebo od 15. března do 15. dubna (dle klimatických podmínek daného roku), anebo budou vletové otvory před začátkem hibernace uzavřeny zpětnými klapkami a kácení dřevin realizováno v období vegetačního klidu.
  - *Navržený průzkum zjistí využívání stromových dutin netopýry, na jeho základě budou přijata opatření zmírňující vliv na zástupce letounů, ať už se jedná o načasování kácení či využití zaslepení vletových otvorů. Bez realizace tohoto opatření může dojít k přímému usmrcení hibernujících jedinců.*
3. Kácení dřevin (s výjimkou dřevin uvedených v bodě 2) provádět v období od 1. 11. do 31. 3. při zámruzu půdy i vodních ploch.
  - *Načasování období kácení výrazně snižuje riziko ovlivnění zejména obojživelníků a ptáků.*
4. Minimalizovat pojezdy přibližovací a svážecí technikou v místech mokřadů.
  - *Toto opatření zmírňuje riziko ovlivnění zejména zimujících obojživelníků. V opačném případě by mohlo dojít k výraznějšímu ovlivnění zástupců této skupiny.*
5. Nefrézovat, ani jinak neodstraňovat pařezy.
  - *Bez tohoto opatření by mohlo dojít k ovlivnění zimujících obojživelníků. Dále se jedná o podporu saproxylofágních druhů.*
6. V případě nálezu dutin s trouchem, které mohou představovat vhodný biotop výskytu páchníka, ponechat po konzultaci s odborným biologickým dozorem části kmenů na lokalitě. Při potvrzení přítomnosti páchníka ponechat fragmenty kmene či větví v dosavadní expozici v blízkosti kácené dřeviny, otevřené dutiny budou částečně zakryty, např. za použití zbytků dřeva.

- *Bez dodržení tohoto opatření hrozí zánik populace v dutinách situovaných na nedostupných místech, které nebylo možné během průzkumu.*
7. Ponechat v území liniovou výsadbu 35 kusů dubů letních, které lemují pozemek p. č. 873 na jižním okraji, podél pole (viz obr. 3).
- *Odstranění těchto dřevin by mělo výrazný vliv na kontektivitu území pro populace páchníka hnědého. Jedná se o dřeviny s vysokým potenciálem pro tento druh.*
8. Ponechat v území vzrostlé vrby křehké, které lemují severní okraj pozemku p. č. 873, resp. snížit jejich výšku s ohledem na dopadovou vzdálenost.
- *Vrba křehká představuje vhodnou dřevinu pro páchníka hnědého. Ponechání uvedených dřevin podpoří zachování kontaktivity území pro populace páchníka hnědého. Bez ponechání dojde k omezení propojenosti populací.*
9. Ponechat v území dřeviny, které jsou uvedeny v tabulce 6. V jednom případě dojde k ponechání dubu letního, ve čtyřech případech ořezat vrby křehké na torzo o výšce 2 m, v jednom případě ořezat vrbu křehkou s výskytem páchníka hnědého na torzo o výšce cca 3 m s ohledem na kontinuitu dutiny, v jednom případě ponechat vzrostlou vrbu křehkou bez zásahu, resp. se zkrácením kosterních větví, v jednom případě provést snížení výšky dubu letního na výšku cca 8 m a ve dvou případech provést snížení dubů letních na výšku cca 15 m. Ponechán bude také pás dřevin o šíři cca 15 m podél severního a jižního okraje pozemku p. č. 873, které budou v dostatečné dopadové vzdálenosti od tělesa železnice a drážních objektů.
- *Uvedené dřeviny představují stávající či potenciální biotop páchníka hnědého. Jejich odstranění by mělo za následek likvidaci lokální populace páchníka hnědého ve vazbě na dotčené území.*
10. Na dřeviny, které nebudou káceny, budou před zahájením kácení po dohodě s biologických dozorem stavby instalovány dřevocementové budky pro netopýry, a to v počtu minimálně 20 kusů, v optimální výšce 2,5 – 4 m nad zemí. Budky budou zevnitř potřeny nebo vypláchnuty směsí tvořenou z netopýřího trusu a vody.
- *Jedná se o opatření, které bude zčásti kompenzovat ztrátu potenciálních úkrytů pro letouny.*
11. V případě nálezu netopýrů v pokáceném stromu (pokud sami neodletí) kontaktovat Záchranou stanici v Bartošovicích. Na místě kácení bude k dispozici papírová krabice pro případné dočasné umístění nalezených jedinců do doby předání pracovníkům záchrané stanice.
- *Opatření minimalizující ovlivnění zástupců letounů.*
12. Odborný biologický dozor stavby zajistí proškolení osob provádějících kácení. Poučení budou o věnování pozornosti dutinám, šetrných postupech při kácení a postupu při nálezu netopýrů během kácení.

- *Bez proškolení osob provádějících kácení se zvyšuje riziko neodborné manipulace a usmrcování případně se vyskytujících netopýrů.*

13. Kácené dřeviny s přítomností dutin budou ponechány na lokalitě (mimo zvodnělou část lokality).

- *Toto opatření zvyšuje biologickou rozmanitost území a zachovává v území alespoň část potenciálních úkrytů pro jednotlivé druhy organismů.*

14. U dřevin, které zůstanou v území zachovány vyloučit pojezdy techniky v jejich kořenové zóně, nepoškozovat jejich kořenové náběhy, v jejich okolí neuskładňovat pokácené dřeviny a nezakládat ohniště.

- *Při poškozování dřevin by došlo k negativnímu ovlivnění jejich zdravotního stavu, zvýšilo by se riziko úhynu dřeviny, snížil by se počet dřevin potenciálně vhodných pro zachování populací zvláště chráněných druhů.*

15. Vzhledem k prokázanému výskytu křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*) o rozloze cca 230 m², který se nachází v okolí asfaltové cesty a náspu železnice. (GPS souřadnice N49°53'45.987" E18°29'55.786" a N49°53'45.284" E18°29'55.516") lze doporučit její odborné odstranění, aby po odstranění stromového patra a uvolnění prostoru nedošlo k jejímu šíření.

- *Pokud nedojde k odbornému odstranění stávajících porostů, zvyšuje se riziko šíření invazního druhu do dalších částí území.*

4.7 Závěr hodnocení

Posuzované území, které je situováno na drážním pozemku, zahrnuje mokřadní společenstva a porosty dřevin na ně vázaných, která se vytvořila ve sníženinách podél železničního náspu. Význam a hodnotu území dokresluje přítomnost celé řady zvláště chráněných druhů živočichů a vymezení území jako lokálního biokoridoru. Posuzované území podporuje konektivitu území pro některé druhy. V rámci textu je vyhodnocena míra vlivu na jednotlivé složky chráněné zákonem 114/1992 Sb., v platném znění. Záměr v celé své podobě může výrazně ovlivnit populace některých zvláště i obecně chráněných druhů (páchník hnědý, ptáci hnízdící v dutinách, netopýři využívající dutiny), zároveň může významně narušit ekologicko-stabilizační funkce lokálního biokoridoru, který je v území vymezen. S ohledem na realizované terénní průzkumy doplněné o literární údaje byla navržena opatření, která zmírňují vliv na populace zvláště i obecně chráněných druhů živočichů a ekologicko-stabilizační funkci lokálního biokoridoru.

5. LITERATURA

- Culek M., Grulich V., Laštůvka Z., Divíšek J. (2013): Biogeografické regiony České republiky. Masarykova univerzita, Brno.
- Danihelka J., Chrtek J., Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. Seznam cévnatých rostlin České republiky. Preslia 84: 647-811.
- Demek J, Mackovčin P. (2006): Zeměpisný lexikon: Hory a nížiny. AOPK ČR, Brno.
- Chytrý M. et al. (2010): Katalog biotopů České republiky. Druhé vydání. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Laška V. (2018): Dětmárovice – Petrovice u K. – státní hranice PR, BC. Přípravná dokumentace stavby. Biologický průzkum k záměru projektu.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. – Studia Geographica 16: 1–74 + přílohy, Brno.

Internetové zdroje:

mapy.nature.cz

www.biolib.cz

www.ceson.org

Nálezová databáze ochrany přírody

www.mapy.cz

www.lepidoptera.cz

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1 Osvědčení o autorizaci